

MINISTERUL AGRICULTURII
ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

EVALUAREA INTERMEDIARĂ

A IMPLEMENTĂRII

STRATEGIEI PENTRU DEZVOLTAREA TERITORIULUI

PODIȘUL MEDIAȘULUI, 2014-2020

Decembrie 2018

CUPRINS

1. PREFAȚĂ.....	4
1.1. Ce reprezintă documentul	4
1.2. Contextul și perioada în care a avut loc evaluarea	4
1.3. Prezentarea echipei de evaluatori	5
2. REZUMAT	6
3. CONTEXT	8
3.1. Context organizațional.....	8
3.2. Context Programatic (SDL).....	9
3.3. Context financiar.....	10
3.4. Contextul local	11
3.4.1. Teritoriul.....	11
3.4.2. Economia.....	11
3.4.3. Echiparea teritoriului	11
3.4.4. Serviciile locale.....	12
4. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE EVALUĂRII	12
5. METODOLOGIA DE EVALUARE	13
6. CONSTATĂRILE ȘI CONCLUZIILE EVALUĂRII	14
6.1 Concluzii generale privind sesiunile de depunere, contractare, implementare.....	14
6.2.Stadiul implementării măsurilor	17
6.3.Evaluarea valorii adăugate a LEADER	30
7. CONCLUZII, RECOMANDĂRI ȘI LECȚII ÎNVĂȚATE	42
7.1. Logica intervenției Strategiei de Dezvoltare Locală	42
7.2. Coerența logicii de intervenției care stă la baza SDL	43
7.3. Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie.....	43
7.4. Contribuția SDL la aria de intervenție 6B.....	44

7.5. Factori de succes și de insucces	46
7.6 Concluzii sintetizate	46
8. ANEXE.....	48
8.1 Anexa 1: Chestionar	48
8.2. Anexa 2: Ghid de interviu	50
8.3. Anexa 3: Teme și întrebări de evaluare pentru echipa de implementare	53

1. PREFAȚĂ

1.1. Ce reprezintă documentul

Documentul de față reprezintă rezultatul unui efort comun, la nivelul Grupului de Acțiune Locală Podișul Mediașului, de a identifica ceea ce funcționează sau nu în implementarea strategiei pentru dezvoltarea teritoriului Podișul Mediașului. Ca urmare a analizei, se vor propune măsuri corective, care să conducă la învățarea unor lecții utile de către managementul SDL, pentru îmbunătățirea implementării și pentru dezvoltarea strategiilor viitoare.

Prezenta evaluare urmărește să ofere răspunsuri privind următoarele teme:

- Relevanța intervenției față de nevoile socio-economice prezente în teritoriu;
- Măsura în care intervenția și-a atins sau e pe cale să își atingă obiectivele;
- Nivelul de eficiență cu care au fost utilizate resursele pentru obținerea rezultatelor;
- În ce măsură efectele obținute se datorează intervenției, independent de alți factori sau alte intervenții care au influențat aceste efecte;
- Șansele ca rezultatele obținute să fie menținute sau dezvoltate în viitor;
- Impactul activităților de animare a teritoriului;
- Valoarea adăugată LEADER în teritoriu.

1.2. Contextul și perioada în care a avut loc evaluarea

Asociația Grupul de Acțiune Locală Podișul Mediașului (GALPM) este un parteneriat public-privat care își asumă misiunea dezvoltării teritoriului Podișul Mediașului, compus din 13 comune și 1 oraș din nordul Județului Sibiu și 2 comune din Județul Mureș.

GALPM a fost înființat în noiembrie 2007, la inițiativa unui grup format din 33 de membri publici și privați, care și-au asumat misiunea dezvoltării teritoriului Podișul Mediașului. Asociația a implementat *Strategia pentru Dezvoltarea Teritoriului Podișul Mediașului*, în perioada 2012-2015, facilitând implementarea a 56 de proiecte. Dezvoltarea continuă a teritoriului a condus și la dinamizarea structurii parteneriatului, format în prezent din 72 de actori, dintre care: 17 autorități publice locale din teritoriul GALPM, 38 de reprezentanți ai sectorului privat și 17 reprezentanți ai societății civile.

În anul 2016 GALPM a elaborat „Strategia pentru Dezvoltarea teritoriului Podișul Mediașului 2014-2020”, care se concentrează pe valorificarea oportunităților de dezvoltare a turismului, pentru a crește numărul locurilor de muncă, pe favorizarea competitivă a agriculturii prietenoase cu mediul și încurajarea activităților economice care aduc valoare adăugată materiilor prime locale. În același timp, susține dezvoltarea rurală prin diversificarea serviciilor de bază destinate populației, pentru a crește calitatea vieții pentru categoriile defavorizate și prin conservarea și promovarea patrimoniului cultural, ca mijloc de protejare a identității și coeziunii locale.

În prezent se dorește o evaluare intermediară a „Strategiei pentru Dezvoltarea teritoriului Podișul Mediașului 2014-2020”, pentru perioada 1 ianuarie 2017-1 octombrie 2018.

1.3. Prezentarea echipei de evaluatori

Pentru evaluarea intermediară a SDL s-a constituit **un comitet de evaluare formată din 2 membri ai echipei de implementare a SDL și un membru al Consiliului Director**, care au elaborat un plan de evaluare.

Comisia de evaluare a decis cooptarea unui **evaluator extern** pentru conducerea procesului de evaluare și pentru redactarea raportului de evaluare.

Pe baza metodologiei agreeate, s-a realizat un **sondaj de opinie în rândul membrilor GAL**, la care au răspuns 46 de membri. Ei și-au spus părerea despre program, imaginea GAL, realizări și neajunsuri.

Pentru a obține o imagine detaliată despre procesul de animare, informare și selecție a proiectelor, s-au realizat **interviuri cu beneficiari** care au depus proiecte la GAL Podișul Mediașului.

Echipei operative de implementare a participat la **întâlniri de lucru** având ca subiect evaluarea intermediară.

2. REZUMAT

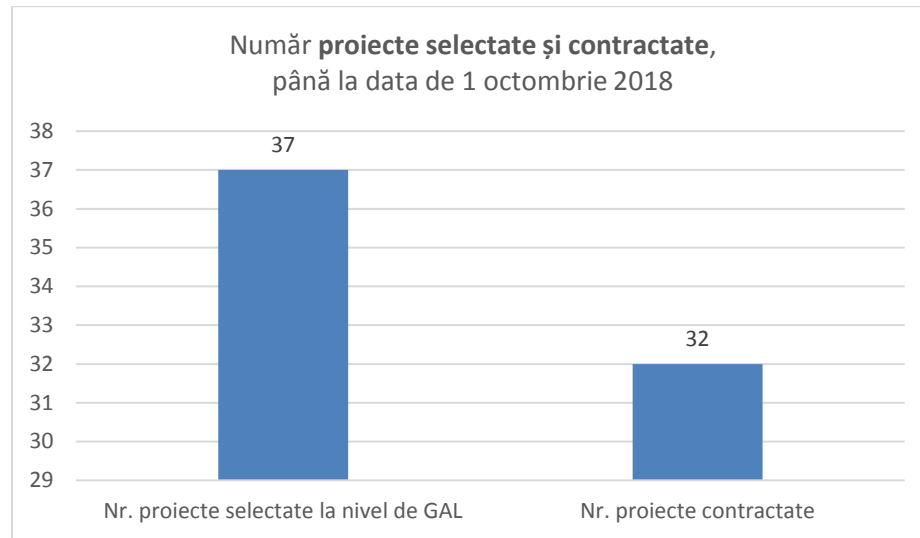
Înființată în noiembrie 2007, Asociația Grupul de Acțiune Locală Podișul Mediașului (GALPM își asumă misiunea dezvoltării teritoriului Podișul Mediașului, compus din 13 comune și 1 oraș din nordul județului Sibiu și 2 comune din județul Mureș. GAL Podișul Mediașului este un teritoriu coerent, incluzând următoarele unități administrativ-teritoriale: Dumbrăveni, un oraș mic, cu o populație sub 10.000 de locuitori, 13 comune din județul Sibiu – Șeica Mică, Micăsasa, Axente Sever, Valea Viilor, Moșna, Brateiu, Ațel, Hoghilag, Alma, Dîrlos, Blăjel, Bazna și Târnava, respectiv două comune – Vișoara și Zagăr - din județul Mureș. Cele 16 unități administrativ-teritoriale includ 43 de localități componente, ce se întind pe o suprafață totală de 820,57 km², densitatea populației fiind de 52,94 locuitori/km². La data *Recensământului Populației și al Locuințelor 2011*, populația totală a GAL Podișul Mediașului a fost de 43.440 locuitori. Asociația a implementat *Strategia pentru Dezvoltarea Teritoriului Podișul Mediașului*, în perioada 2012-2015, facilitând implementarea a 56 de proiecte. Dezvoltarea continuă a teritoriului a condus și la dinamizarea structurii parteneriatului, format în prezent din 72 de actori, dintre care. În anul 2016 GALPM a elaborat „Strategia pentru Dezvoltarea teritoriului Podișul Mediașului 2014-2020”, care urmărește valorificarea oportunităților de dezvoltare a turismului, pentru a crește numărul locurilor de muncă, favorizarea competitivă a agriculturii prietenoase cu mediul și încurajarea activităților economice care aduc valoare adăugată materiilor prime locale. Totodată, strategia susține dezvoltarea rurală prin diversificarea serviciilor de bază destinate populației, pentru a crește calitatea vieții pentru categoriile defavorizate și prin conservarea și promovarea patrimoniului cultural, ca mijloc de protejare a identității și coeziunii locale.

Prioritățile de dezvoltare a teritoriului urmăresc: 1. promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale. Valoare alocată = 890.000 euro. 2. Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor. Valoare alocată = 380.000 euro. 3. Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură. Valoare alocată = 66.332 euro.

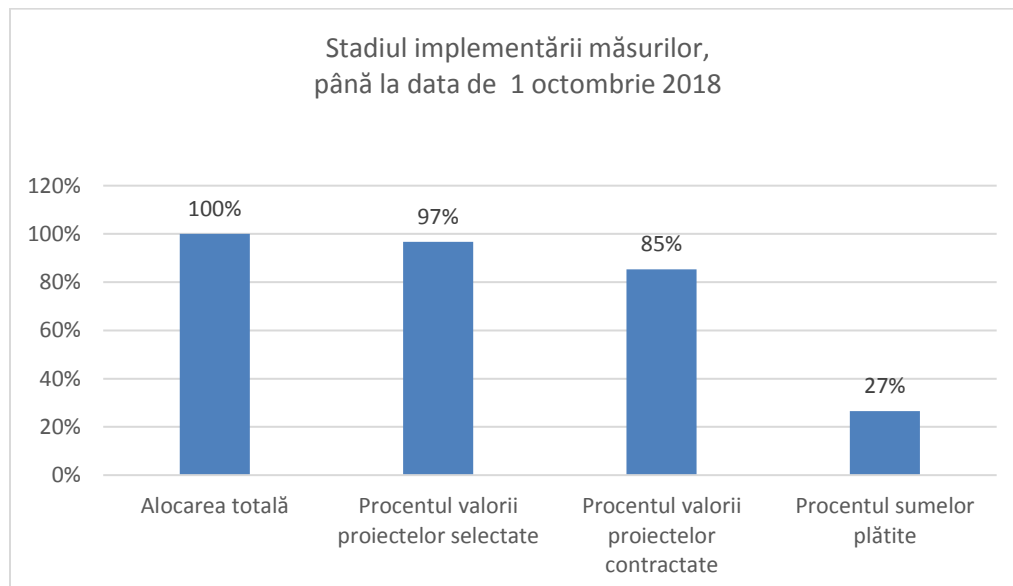
Asociația Grupul de Acțiune Locală Podișul Mediașului realizează evaluarea „Strategiei pentru Dezvoltarea teritoriului Podișul Mediașului 2014-2020” cu scopul de a identifica, cuantifica și demonstra prin dovezi ceea ce rezultatele obținute și schimbările generate, explicând principalele mecanisme care stau la baza acestor rezultate. Evaluarea intermediară a *Strategiei pentru Dezvoltarea Teritoriului Podișul Mediașului 2014-2020* vizează perioada 1 ianuarie 2017-1 octombrie 2018.

Procesul de evaluare participativă are următoarele obiective majore: (1) Raportarea la diferite nivele, prin colectarea de informații și dovezi solide, privind modul în care s-a acționat, cum au fost utilizate resursele și ce rezultate și efecte au fost obținute prin implementarea SDL; (2) Înțelegerea a ceea ce funcționează sau nu funcționează, cum și de ce (factorii și mecanismele care influențează rezultatele SDL) contribuind astfel la identificarea unor eventuale măsuri de corecție pentru actuala strategie (pentru a îmbunătăți eficacitatea, eficiența, relevanța, impactul, sustenabilitatea acesteia) și la formularea de lecții utile pentru îmbunătățirea modului de proiectare și implementare ale strategiei viitoare.

Până la data evaluării, GALPM a lansat 8 din cele 9 măsuri din strategie, 85% din valoarea strategiei fiind deja contractată. 48 proiecte depuse la sediul GALPM – 37 proiecte selectate la nivel de GAL, din care 11 respinse, iar 32 proiecte contractate.

Niciun contract nu a fost reziliat până la data evaluării. Nu s-a depus nicio contestație pentru proiectele existente, ceea ce înseamnă că sesiunile de evaluare GAL au fost desfășurate cu succes.

GALPM are o imagine bună în teritoriu, la nivelul membrilor și beneficiarilor. Beneficiarii s-au obișnuit cu activitatea/ oportunitățile GAL, interesul manifestat pentru al doilea ciclu de programare dovedind acest lucru. Potențialii beneficiari din zonă percep GAL-ul ca pe un centru regional de resurse.

Activitatea GAL, inclusiv numărul finanțărilor, arată un trend ascendent în ultimii ani. Proiectele însumate, depuse la toate GAL-urile din județul Sibiu sunt numeric mai multe decât cele depuse în cadrul PNDR din județul Sibiu. La nivel operativ activitatea se desfășoară foarte bine, experiența din ciclul anterior de programare dovedindu-se extrem de utilă. Echipa GAL este una matură, calificată și cu experiență în managementul parteneriatului și în implementarea strategiei. Majoritatea fermierilor sunt interesați de proiecte cu decontare pe bază forfetară, respectiv finanțate 100%, cu avans acordat. Raportarea către GAL se realizează doar la finalul implementării proiectului. Experiența negativă a GAL-ului în ceea ce privește întâlnirile de animare, respectiv numărul mic de persoane care au participat, iar dintre participanți nimeni nu a depus proiect, a condus la concluzia că această metodă de informare nu este una utilă potențialilor beneficiari. În consecință, nu au fost organizate întâlniri de animare.

Față de perioada de finanțare anterioară, membrii GAL și echipa de implementare au dobândit o experiență valoroasă, ceea ce scurtează mult timpul necesar unei activități. Populația din teritoriu cunoaște GAL-ul din prima perioadă de programare. Percepția firmelor despre GAL este una pozitivă. Deși cea mai intensă comunicare s-a realizat telefonic cu potențialii beneficiari, au avut loc și întâlniri directe cu persoanele interesate, pentru discutarea ideilor de proiecte, majoritatea întâlnirilor având loc la sediul GAL. În ceea ce privește dificultățile în accesarea fondurilor, acestea nu sunt semnificative. La nivelul GAL-ului, potențialii beneficiari cunosc programul LEADER și au încredere în el. Dacă în ciclul anterior de programare erau necesare 3-4 lansări până la depunerea proiectelor, în acest ciclu de programare potențialii beneficiari s-au anunțat la primele lansări.

Nevoile socio-economice ale teritoriului rămân valabile la data evaluării, explicându-se numărul mare de proiecte depuse. Nevoile în sine au fost bine identificate, doar intensitatea finanțării a necesitat modificări.

3. CONTEXT

3.1. Context organizațional

Asociația Grupul de Acțiune Locală Podișul Mediașului a fost înființată în noiembrie 2007, la inițiativa unui grup format din 33 de membri publici și privați, care și-au asumat misiunea dezvoltării teritoriului Podișul Mediașului. Dezvoltarea continuă a teritoriului a determinat dinamizarea structurii parteneriatului, format în prezent din 72 de actori, dintre care: 17 autorități publice locale, 38 de reprezentanți ai sectorului privat și 17 reprezentanți ai societății civile.

Documentul „Strategia pentru dezvoltarea teritoriului Podișul Mediașului 2014-2020” a fost realizat în anul 2016 în cadrul proiectului „Pregătirea elaborării strategiei de dezvoltare locală a GAL Podișul Mediașului” finanțat prin Măsura 19 LEADER, sub-măsura 19.1 „Sprijin pregător pentru elaborarea SDL”.

3.2. Context Programatic (SDL)

„Strategia pentru dezvoltarea teritoriului Podișul Mediașului 2014-2020” și-a propus să se concentreze în perioada 2016-2020 pe valorificarea oportunităților de dezvoltare a turismului, eco-turismului și încurajarea activităților economice non-agricole inovative, pentru a crește numărul locurilor de muncă, și pe favorizarea agriculturii competitive prietenoase cu mediul. În același timp, va susține dezvoltarea rurală prin diversificarea serviciilor de bază destinate populației, pentru a crește calitatea vieții persoanelor defavorizate și prin conservarea și promovarea patrimoniului cultural, ca mijloc de protejare a identității și coeziunii locale.

Prioritățile de dezvoltare a teritoriului urmăresc:

- *Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale prin:*
 - a. Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.
 - b. Încurajarea dezvoltării locale prin dezvoltarea condițiilor de viață pentru populația rurală a teritoriului și în special a categoriilor defavorizate precum copii, vârstnici, persoane expuse excluziunii sociale și prin revitalizarea spațiului rural;
- *Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor prin:*
 - a. Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor;
 - b. Îmbunătățirea performanței economice a exploatațiilor agricole mici și medii și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea sporirii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole;
- *Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură prin:*
 - a. Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, prin creșterea valorii adăugate a produselor agricole, prin promovarea pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale;

GAL Podișul Mediașului își propune desfășurarea de activități de cooperare internă și internațională cu alte forme asociative care au implementat deja cu succes activități comune în ceea ce privește păstrarea și promovarea moștenirii rurale. Prin astfel de schimburi de experiență, GAL Podișul Mediașului urmărește să observe și să înțeleagă modul în care alți factori interesați au reușit să coopereze pentru a reabilita obiectivele de patrimoniu cultural de interes local, regional, național sau internațional. De asemenea,

interesul de cooperare include și domeniul produselor locale, ca modalitate de relevare a patrimoniului cultural local.

3.3. Context financiar

Valoarea totală SDL este **1.879.972,25 euro**, defalcată astfel:

1. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale (P6);

Valoare alocată = 1.262.251,64 euro.

Măsurile de finanțare aferente acestei priorități sunt:

1. M1/6A Sprijinirea microîntreprinderilor start-up;
Valoare alocată = 270.000 euro
2. M2/6A Modernizarea microîntreprinderilor;
Valoare alocată = 220.000 euro
3. M3/6B Crearea și extinderea serviciilor de bază destinate populației;
Valoare alocată = 450.000 euro
4. M4/6B Conservarea și promovarea patrimoniului cultural;
Valoare alocată = 150.000 euro
5. M5/6B Investiții în infrastructura socială și integrarea minorităților locale;
Valoare alocată = 162.064,41 euro

2. Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor (P2);

Valoare alocată = 534.597,69 euro.

Măsurile de finanțare aferente acestei priorități sunt:

1. M6/2B Sprijinirea tinerilor fermieri și a fermelor mici
Valoare alocată = 340.000 euro
2. M7/2A Înființare și modernizare exploatații agricole
Valoare alocată = 194.597,69 euro

3. Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură (P3);

Valoare alocată = 93.310,22 euro

Măsurile de finanțare aferente acestei priorități sunt:

1. M8/3A Promovare forme asociative
Valoare alocată = 60.000,07 euro
2. M9/3A Scheme de calitate
Valoare alocată = 33.310,15 euro

3.4. Contextul local

3.4.1. Teritoriul

GAL Podișul Mediașului este un teritoriu coerent, incluzând următoarele unități administrativ-teritoriale: Dumbrăveni, un oraș mic, cu o populație sub 10.000 de locuitori, 13 comune din județul Sibiu – Șeica Mică, Micăsasa, Axente Sever, Valea Viilor, Moșna, Brateiu, Ațel, Hoghilag, Alma, Dîrlos, Blăjel, Bazna și Târnava, respectiv două comune – Viișoara și Zagăr - din județul Mureș. Cele 16 unități administrativ-teritoriale includ 43 de localități componente, ce se întind pe o suprafață totală de 820,57 km², densitatea populației fiind de 52,94 locuitori/km². La data *Recensământului Populației și al Locuințelor 2011*, populația totală a GAL Podișul Mediașului a fost de 43.440 locuitori, în scădere față de recensământul din 2002 cu 2.824 persoane.

3.4.2. Economia

Numărul mediu al salariaților de la firmele înregistrate în GAL Podișul Mediașului a fost în anul 2014 de 2.693 persoane, cele mai importante efective de angajați fiind înregistrate în servicii (număr mediu: 723 salariați), în comerț (553 salariați) și în industrie (501 salariați); în firmele din domeniul agricol au lucrat în medie 178 angajați iar în construcții 167 angajați. Numărul șomerilor înregistrați în teritoriul Podișul Mediașului la sfârșitul anului 2014 a fost de 2.648 persoane, sensibil egal cu numărul mediu de salariați. În anul 2014, în teritoriul GAL erau înregistrați 386 de agenți economici. 309 dintre aceștia au între 1-10 angajați, 34 au între 11-50 angajați, 1 firmă are între 51-100 angajați, 2 au între 101-500 angajați și 1 firmă are peste 500 de angajați.

3.4.3. Echiparea teritoriului

Datele Recensământului Populației și al Locuințelor 2011 arată că din cele 15.706 de locuințe existente la nivelul GAL Podișul Mediașului, 55% sunt dotate cu sisteme de alimentare cu apă în interior și 52% dispun de sisteme de canalizare în interiorul clădirilor. Numărul gospodăriilor deservite de rețeaua de apă potabilă introdusă în localitățile teritoriului este de aproximativ 5.600. Acolo unde nu există sisteme de canalizare, evacuarea apelor uzate din gospodării se realizează prin mijloace proprii – fose septice sau bazine vidanaje. Dotarea cu instalație electrică a locuințelor ajunge la o valoare de aproximativ 97% din totalul locuințelor. 13% din locuințe dispun de încălzirea centrală, 13% dintre locuințe dispun de acest tip de infrastructură; aproximativ 10.000 de gospodării din teritoriu au acces la rețeaua de furnizare a gazelor naturale; 85 din 100 de locuințe au bucătărie în interior în vreme ce doar 36 din 100 de locuințe au amenajată o baie în interior. Dacă la nivel de instituții accesul la Internet se apropie de 100% în fiecare UAT din GAL Podișul Mediașului, nu același lucru se poate afirma și la nivel de gospodării, media înregistrată la nivelul teritoriului fiind de aproximativ 60%.

3.4.4. Serviciile locale

În GAL Podișul Mediașului, elevii și preșcolarii au posibilitatea de a studia în 67 unități școlare de stat, structurate astfel: 28 de grădinițe, 8 școli primare, 27 școli gimnaziale, 3 licee și 1 centru școlar de educație incluzivă. Populația școlară totală deservită era în anul școlar 2014-2015 de 7.135 elevi, din care 1.353 copii înscriși în grădinițe, 1.995 elevi înscriși în învățământul primar, 1.965 elevi înscriși în învățământul gimnazial, respectiv 1.822 elevi înscriși în învățământul liceal și profesional. Numărul cazurilor de abandon școlar a fost de 73 în anul școlar 2014/2015, iar numărul copiilor neșcolarizați la începutul anului școlar 2015/2016 a fost de 58.

În anul 2015, cele mai accesate prestații au fost venitul minim garantat (13% din populația totală a GAL) și ajutoarele pentru încălzirea locuinței (17% din populația GAL). La nivelul teritoriului, în iulie 2015, erau înregistrate 591 de persoane cu handicap (reprezentând 1,4% din populația totală), dintre care 311 persoane cu handicap grav (0,7% din populația totală).

4. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE EVALUĂRII

Scop

Asociația Grupul de Acțiune Locală Podișul Mediașului realizează evaluarea „Strategiei pentru Dezvoltarea teritoriului Podișul Mediașului 2014-2020” cu scopul de a identifica, cuantifica și demonstra prin dovezi rezultatele obținute și schimbările generate, explicând principalele mecanisme care stau la baza acestor rezultate.

Obiective

Procesul de evaluare participativă se realizează:

- Pentru a raporta și demonstra la diferite nivele, prin colectarea de informații și dovezi solide, modul în care s-a acționat, cum au fost utilizate resursele și ce rezultate și efecte au fost obținute prin implementarea SDL;
- Pentru a înțelege ce și cum funcționează sau de ce nu funcționează (factorii și mecanismele care influențează rezultatele SDL) contribuind astfel la identificarea unor eventuale măsuri de corecție pentru actuala strategie (pentru a îmbunătăți eficacitatea, eficiența, relevanța, impactul, sustenabilitatea acesteia) și la formularea de lecții utile pentru îmbunătățirea modului de proiectare și implementare ale strategiei viitoare.

5. METODOLOGIA DE EVALUARE

Metodele și instrumentele utilizate pentru evaluarea intermediară au fost alese astfel încât să fie obținute date relevante pentru temele de analiză propuse. Astfel, într-o primă etapă a fost realizată analiza de documente, pe baza unui formular de analiză, pentru a observa gradul de atingere al obiectivelor la nivel de măsură, eficiența și eficacitatea utilizării resurselor. Pentru a analiza gradul de mulțumire față de imaginea GAL și gradul de informare privind stadiul de implementare, dar și pentru a extrage propuneri de îmbunătățire a funcționării GAL s-a apelat la un sondaj de opinie, care, prin intermediul unui chestionar, a colectat informații din partea membrilor GAL. Pentru a obține date cu privire la imaginea GAL în teritoriu, facilitățile și greutățile întâmpinate în accesarea fonduri și gradul de mulțumire față de comunicare/proceduri de lucru au fost utilizate ghiduri de interviuri structurate și intervievați solicitanți sau beneficiari de proiecte pe măsurile lansate. Printr-o întâlnire de lucru cu membrii GAL a fost discutat stadiul implementării măsurilor – puncte tari și puncte slabe; realizări și neajunsuri privind abordarea LEADER; realizări la nivel de logica intervenției; eficiența și eficacitatea stadiului de implementare; impactul și sustenabilitatea activităților/rezultatelor obținute în ultimii 2 ani. Tabelul de mai jos prezintă succint metodologia de evaluare.

Metodă	Instrument de lucru	Teme de analiză	Observații
Analiza de documente	Formular de analiză	<ul style="list-style-type: none"> • Gradul de atingere al obiectivelor la nivel de măsuri; • Eficiența utilizării resurselor; • Eficacitatea utilizării resurselor. 	<p>S-au analizat temele de cercetare pe baza documentelor de lucru existente la nivel de GAL: rapoarte de activitate și procese verbale ale întâlnirilor</p> <p><i>Sursa datelor: date secundare</i></p>
Sondaj de opinie	Chestionar	<ul style="list-style-type: none"> • Gradul de mulțumire față de imaginea GAL; • Gradul de informare față de stadiul de implementare; • Propuneri de îmbunătățire în ceea ce privește funcționarea GAL. 	<p>Sondajul de opinie a fost realizat în rândul membrilor GAL.</p> <p>Au fost completate 46 de chestionare de către membrii GAL.</p> <p><i>Eșantionul a fost de tip exhaustiv, fiind contactați toți membrii GAL.</i></p>

			Sursa datelor: date primare
Realizare interviuri individuale	Ghid de interviu	<ul style="list-style-type: none"> • Imaginea GAL în teritoriu • Facilități și greutăți în accesare fonduri • Gradul de mulțumire față de comunicare/proceduri de lucru 	<p>Au fost realizate cel puțin 2 interviuri structurate. Subiecții au fost selectați din rândul solicitanților sau beneficiarilor de proiecte pe măsurile lansate. S-a realizat câte un interviu cu 2 beneficiari care nu au obținut finanțare și 3 beneficiari care au obținut finanțare.</p> <p><i>Sursa datelor: date primare</i></p>
Întâlniri de lucru	Analiza SWOT	<ul style="list-style-type: none"> • Management; • Resurse financiare; • Resurse umane; • Rezultate obținute; • Animare. 	<p>Au fost organizate două întâlniri cu membrii echipei GAL – una în care s-a discutat despre măsuri, și una în care s-a discutat despre abordarea LEADER.</p> <p><i>Sursa datelor: date primare și secundare</i></p>

Nefiind multe proiecte finalizate, nu s-a putut urmări impactul și indicatorii de rezultat. Ca măsură de corecție adoptată s-a optat pentru recomandarea *Ghidului privind evaluarea implementării strategiilor de dezvoltare locală*, și anume analiza în detaliu a stadiului de implementare al măsurilor. Nu au existat alte limitări sau constrângeri.

6. CONSTATĂRILE ȘI CONCLUZIILE EVALUĂRII

6.1 Concluzii generale privind sesiunile de depunere, contractare, implementare

Până la data evaluării, GALPM a lansat 8 din cele 9 măsuri din strategie. Ca urmare, 85% din valoarea strategiei este contractată. 48 proiecte depuse la sediul GALPM – din care 37 proiecte selectate la, 10 respinse, 1 proiect retras. Din cele 37 proiecte selectate de GALPM 32 sunt contractate, 5 proiecte sunt încă în evaluare la AFIR. Niciun contract nu a fost reziliat până la data evaluării. Nu s-a depus nicio contestație pentru proiectele existente, ceea ce înseamnă că sesiunile de evaluare GAL au fost desfășurate

cu succes. Niciun proiect declarat eligibil și selectat la nivel de GAL nu a fost respins la nivelul OJFIR Sibiu/CRFIR Alba.

GALPM are o imagine bună în teritoriu, la nivelul membrilor și beneficiarilor. La nivel operativ activitatea se desfășoară foarte bine, experiența din ciclul anterior de programare dovedindu-se extrem de utilă. Echipa GAL este una matură, calificată și cu experiență în managementul parteneriatului și în implementarea strategiei.

Beneficiarii s-au obișnuit cu activitatea/ oportunitățile GAL, interesul manifestat pentru al doilea ciclu de programare dovedind acest lucru. Potențialii beneficiari din zonă percep GAL-ul ca pe un centru regional de resurse. Solicită consultanță echipei GAL, inclusiv privind alte linii de finanțare.

Dacă în prima perioadă de finanțare elaborarea fișelor de măsuri a fost externalizată, în cea de-a doua perioadă acestea au fost întocmite de către echipa GAL, la fel ca și procedura de evaluare și selecție. GAL nu a mai pus accent pe activitățile de animare, care au avut un impact moderat în ciclul anterior de finanțare; în perioada anterioară, participanții la seminariile de informare nu au depus proiecte la GAL. Ca urmare, s-a optat pentru informarea potențialilor beneficiari, pornind de la chestionarele aplicate pe o scară largă în etapa de realizare a strategiei.

Oamenii chiar se adună în sat, la primărie ca să asculte ce spun cei de la GAL. Am văzut ce fel de oameni vin la prezentări și ce preocupări au, pentru ce caută finanțare. Sunt cele mai variate domenii de la cultural până la fermierul bine cunoscut. Mi s-a părut că lumea a venit cu deschidere și încredere. Mi s-a părut foarte aplicată discuția. Oamenii au venit acolo nu ca să aibă o discuție de principiu. (Solicitant finanțare GAL)

- Activitatea GAL, inclusiv numărul finanțărilor, arată un trend ascendent în ultimii ani.
- Proiectele însumate, depuse la toate GAL-urile din județul Sibiu sunt numeric mai multe decât cele depuse în cadrul PNDR din județul Sibiu.
- Majoritatea fermierilor sunt interesați de proiecte cu decontare pe bază forfetară, respectiv finanțate 100%, cu avans acordat.
- Raportarea către GAL se realizează după încasarea cererilor de plată.
- Experiența negativă a GAL-ului în ceea ce privește întâlnirile de animare, respectiv numărul mic de persoane care au participat, iar dintre participanți nimeni nu a depus proiect, a condus la concluzia că această metodă de informare nu este una utilă potențialilor beneficiari. În consecință, nu au fost organizate întâlniri de animare.

Management organizațional

- Președintele GAL este cel care coordonează activitatea GAL;
- Față de perioada de finanțare anterioară, membrii GAL au dobândit o experiență valoroasă, ceea ce scurtează mult timpul necesar unei activități.

- Față de perioada de finanțare anterioară, se delegă tot mai multe activități colegilor, astfel încât funcționarea GAL-ului este tot mai eficientă.
- Fluctuația angajaților GAL este aproape inexistentă, o singură persoană a părăsit echipa pe parcursul celor două perioade de finanțare.

Imaginea GAL în ochii beneficiarilor

- Populația din teritoriu cunoaște GAL-ul din prima perioadă de programare.
- Cea mai intensă comunicare s-a realizat telefonic cu potențialii beneficiari, deși au avut loc și întâlniri față în față între membrii echipei GAL și potențiali beneficiari sau beneficiari, majoritatea realizate la sediul GAL, nefiind necesară deplasarea în teritoriu. Percepția firmelor despre GAL este una pozitivă.

Sunt niște oameni foarte ok, sunt tineri, dinamici și răspund super rapid, ceea ce întâlnește foarte rar, vorbesc din experiența mea. Te sfătuiesc în interesul tău, în primul rând, nu neapărat în interesul GAL-ului, îți spun ce ți-ar face ție bine, nu neapărat idei de finanțare și proiecte. M-am gândit că dacă o să mai existe o oportunitate de finanțare în viitor, eu o să mai încerc și mi s-a părut cu mult mai ok să aplic la fonduri la GAL decât la național, este clar. Deși vorbim de alte sume, mi se pare că este mult mai așezat și mult mai ușor de parcurs procesul respectiv.

Parcă e omul de partea ta și îți spune hai să facem asta ca să te ajutăm să faci bani, ceilalți spun, n-ai făcut asta, nu o să ai bani, te depunctăm aici. Vizita pe teren de la național a fost ca un duș rece, lucrurile luate mărunt la puricat și m-am văzut derutată. Un fel fugă după inadvertențe. Spre deosebire de cum s-au desfășurat lucrurile la GAL. (Interviu beneficiar)

Echipa de la GAL Podișul Mediașului este foarte bună și profesionistă. Sunt foarte deschiși la dialog, de câte ori am avut nevoie de sprijin din partea lor l-am primit. (Interviu persoana care a solicitat finanțare din partea GAL-ului)

Rolul GAL, după părerea mea, este să vină în ajutorul întreprinderilor care au nevoie de sprijin financiar. (Interviu solicitant finanțare GAL)

La întrebarea ce ați fi făcut altfel dacă ați fi fost în echipa de planificare/implementare a strategiei, nu au fost colectate sugestii de îmbunătățire, beneficiarii fiind mulțumiți de serviciile primite.

Ce aș putea să spun, nu știu exact ce aș face în plus. Mie mi se pare foarte ok că aud de ei, aud des, nu a fost aceea singura sesiune de informare, a mai fost. Intru pe site-ul lor să mai aflu informații. Întâmplarea face ca pe național o persoană care a fost angajată pe GAL mi-a fost consultantă. Deci

oarecum am fost într-un cerc restrâns de cunoștințe, pentru că eu m-am mutat din București în Transilvania și prima persoană pe care am cunoscut-o era o consultantă care lucra în cadrul GAL-ului inițial, ea m-a direcționat către GAL. Ceea ce am aflat, am aflat de la ea și de la respectivele întâlniri cu GAL-ul. Practic n-aș putea să spun dacă există ceva ce aș fi putut face mai mult, pentru mine a fost ok, am știut că odată ce nu am reușit pe național, am știut că mai am o opțiune și m-am orientat către ei. Deci momentan n-aș putea să spun că... normal! Să mai facă sesiuni și să mai beneficieze de fonduri pentru populație. Normal, dacă aș fi făcut parte pe termen mai lung dintr-un program și aș fi accesat o anume sumă x aș fi putut spune mai multe, dar sunt blocată la faza aceasta inițială de aplicat și atât. (Interviu solicitant finanțare GAL)

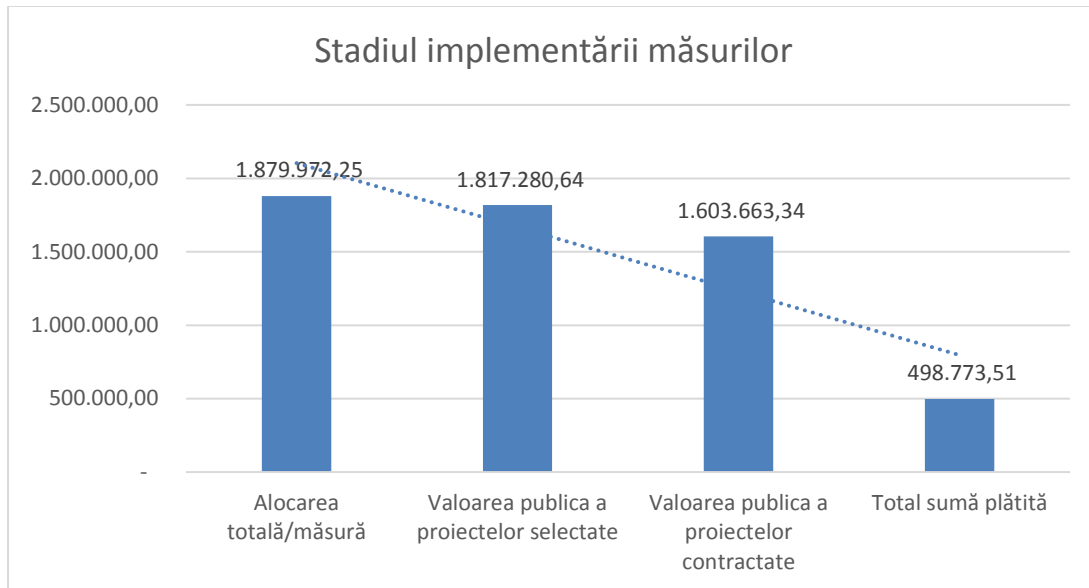
Dificultăți în accesarea fondurilor

La întrebarea cu privire la principalele greutăți ale firmei/instituției în accesarea fondurilor de la GAL PM în perioada 2016-2018 au fost menționate doar câteva aspecte. Unul dintre răspunsuri a fost să găsec un partener de afaceri și să stabilim un preț convenabil pentru serviciile prestate. (Interviu beneficiar fonduri). Un alt potențial beneficiar face referire la dificultatea obținerii actelor de la primărie.

Din câte am înțeles nu am avut destul puncte. Eu nu știu. Eu am animale, am pământ de la primărie în concesiune. (...) Am fost bine primit, nu pot să zic nimic. Ce a putut face o fi făcut. Eu am făcut ce am putut. Dacă nu a fost să fie, asta e. mai încercăm dacă putem. (Interviu solicitant neselectat)

6.2. Stadiul implementării măsurilor

În cele de mai jos prezentăm stadiul implementării măsurilor până la data realizării evaluării, din punctul de vedere al sumelor alocate și contractate, precum și prin detalierea punctelor tari și slabe privind progresul depunerii, contractării și implementării măsurilor specifice.

În tabelul de mai jos sumarizam stadiul implementării proiectelor la nivel de GAL până la data realizării evaluării:

MĂSURA	Alocarea totală/măsură	Nr. proiecte SELECTATE la nivel de GAL	Valoarea publică a proiectelor selectate	Nr. proiecte contractate	Valoarea publică a proiectelor contractate	Total sumă plătită
M1/6A	270,000.00	5	270,000.00	4	220,000.00	154,000.00
M2/6A	220,000.00	4	219,151.00	4	219,088.34	60,884.66
M3/6B	450,000.00	11	440,000.00	11	440,000.00	36,388.85
M4/6B	150,000.00	3	150,000.00	2	100,000.00	0
M5/6B	162,064.41	3	153,719.11	1	100,000.00	0
M6/2B	340,000.00	9	330,000.00	9	330,000.00	247,500.00
M7/2A	194,597.69	1	194,575.00	1	194,575.00	0
M8/3A	60,000.07	1	59,835.53	0	0	0
M9/3A	33,310.08	0	0	0	0	0

Stadiul implementării măsurilor din SDL, până la data de 1 octombrie 2018

Din analiza detaliată a procesului de lucru până la obținerea acestor rezultate, se desprind următoarele observații pentru fiecare măsură în parte:

MĂSURA M 1/6A	Puncte tari	Puncte slabe
<p>Sprijinirea microîntreprinderilor start-up</p> <p>Domenii finanțate: Servicii IT, servicii producție mobilier, înființare centru închiriere echipamente recreaționale, înființare zona camping.</p>		
<p>⇒ Analiza progresului privind depunerea</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Etapele parcurse; ○ Factorii care influențează progresul; ○ Măsurile care pot fi adoptate pentru creșterea ritmului de contractare. 	<p>Sesiunea a fost deschisa doar de 2 ori, în luna iulie 2017 și septembrie 2017.</p> <p>Niciuna dintre sesiuni nu a fost prelungita deoarece au fost depuse proiecte care cumulat au depășit alocarea financiară destinată acestei măsuri.</p> <p>De obicei, beneficiarii acestei măsuri lucrează cu consultanți externi pentru scrierea proiectelor.</p> <p>De aceea se depun proiecte bine elaborate, eliminându-se multe riscuri la implementarea proiectelor.</p>	<p>Un proiect a fost cu dublă finanțare, a fost retras după ce a fost declarat eligibil de AFIR.</p> <p>Informare defectoasă a consultanților privind documentele obligatorii din proiect.</p> <p>Cu toate că a existat un interes sporit pentru accesarea acestei măsuri, nu toți cei interesați s-au mobilizat să depună proiect</p> <p>Nu au fost alocate fonduri suficiente. Mulți potențiali beneficiari și-au manifestat interesul și după încheierea sesiunii, sperând că sesiunea de proiecte se va relua, deși sumele au fost epuizate.</p>
<p>⇒ Analiza progresului privind contractarea proiectelor.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Etapele parcurse; ○ Factorii care influențează acest progres; ○ Măsurile care pot fi adoptate pentru creșterea ritmului de contractare. 	<p>Contractele s-au semnat într-un timp foarte scurt – într-un interval de aproximativ 1 luna de la depunerea proiectelor la OJFIR Sibiu.</p>	-
<p>⇒ Analiza progresului implementării proiectelor contractate.</p>	<p>Toate proiectele contractate au primit prima tranșă, au fost achiziționate echipamentele, iar beneficiarii au început comercializarea.</p>	<p>Activitățile propuse în planul de afaceri al unui proiect au fost întârziate de procedura de eliberare a unor avize.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ○ Aspecte tipice ale implementării proiectelor; ○ Analiza măsurii în care progresul este adecvat față de planul de implementare al proiectelor; ○ Analiza capacității beneficiarilor proiectelor de a identifica și aplica măsuri de corecție atunci când este necesar; ○ Măsura în care progresul înregistrat în implementarea proiectelor poate duce la atingerea rezultatelor așteptate; ○ Măsurile care pot fi adoptate pentru creșterea calității și eficienței implementării proiectelor. 	<p>Proiectele sunt monitorizate în funcție de graficul de implementare din proiect.</p> <p>Există fișe de monitorizare complete.</p> <p>Cu excepția unui singur proiect, implementare proiectelor se realizează conform graficului de implementare.</p>	
<p>⇒ Lecțiile care pot fi desprinse, aplicabile pentru viitoarea perioadă de programare.</p>	<p>Alocarea unei sume mai mari pe această măsură, deoarece există interes crescut din partea potențialilor beneficiari din teritoriul GALPM.</p> <p>Există posibilitatea ca numărul mic de proiecte depuse în raport cu interesul crescut pentru această măsură să fie din cauza faptului că apelul de selecție a fost deschis o perioadă relativ scurtă de timp. Probabil că prevederea un interval mai mare pentru depunerea proiectelor ar fi condus la un număr mai mare de proiecte înregistrate la GAL.</p> <p>Există potențiali beneficiari care nu înțeleg calendarul/activitatea GAL-ului, astfel încât sunt adresate foarte des întrebări despre deschiderea sesiunilor/alocarea financiară în anul calendaristic viitor.</p>	

MĂSURA M2/6A	Puncte tari	Puncte slabe
<p>Modernizarea microîntreprinderilor</p> <p>Domenii finanțate: achiziție utilaj pentru prestare de servicii non-agricole, dotare cu aparatură foto-video, înființare agropensiune, achiziție echipamente recreaționale.</p>		
<p>⇒ Analiza progresului privind depunerea</p>	<p>Au fost lansate doar 2 sesiuni de selecție - iulie 2017 și octombrie 2017.</p> <p>Suma proiectelor depuse a depășit fondurile disponibile.</p>	<p>Echipele GAL au lucrat un timp îndelungat la elaborarea procedurii, din motive externe – necesitatea corelării cu documentele naționale, care se modificau pe parcurs.</p> <p>Nu au fost alocate fonduri suficiente. Mulți potențiali beneficiari și-au manifestat interesul și după încheierea sesiunii, sperând că sesiunea de proiecte se va relua, deși sumele au fost epuizate.</p>
<p>⇒ Analiza progresului privind contractarea proiectelor.</p>	<p>Toate proiectele depuse de GAL la AFIR au fost contractate.</p> <p>Există contracte semnate pentru toată suma lansată.</p>	
<p>⇒ Analiza progresului implementării proiectelor contractate.</p>	<p>Implementarea proiectelor s-a realizat conform graficului de investiție.</p> <p>Există fișe de monitorizare complete.</p> <p>1 proiect finalizat, 27% din suma prevăzută pe această măsură este deja decontată.</p>	<p>Un beneficiar nu a respectat termenul maxim de depunere a primei cereri de plată, a solicitat prelungirea prin act adițional, fiind nevoit să plătească penalizări.</p>
<p>⇒ Lecțiile care pot fi desprinse sunt aplicabile pentru viitoarea perioadă de programare.</p>	<p>Alocarea unei sume mai mari pe această măsură, deoarece există interes crescut din partea potențialilor beneficiari din teritoriul GALPM.</p> <p>Există posibilitatea ca numărul mic de proiecte depuse în raport cu interesul crescut pentru această măsură să fie din cauza faptului că apelul de selecție a fost deschis o perioadă relativ scurtă de timp. Probabil că prevederea unui interval mai mare pentru depunerea proiectelor ar fi condus la un număr mai mare de proiecte înregistrate la GAL.</p>	

	Există potențiali beneficiari care nu înțeleg calendarul/activitatea GAL-ului, astfel încât sunt adresate foarte des întrebări despre deschiderea sesiunilor/alocarea financiară în anul calendaristic viitor.
--	--

MĂSURA M3/6B	Puncte tari	Puncte slabe
<p>Crearea și extinderea serviciilor de bază destinate populației</p> <p>Această măsură a fost destinată primăriilor. Acestea au avut posibilitatea achiziționării de produse și servicii care nu au fost eligibile în cadrul altor programe naționale. GAL-ul a luat în considerare nevoile UAT-urilor din teritoriu și a elaborat această măsură în așa fel încât toate necesitățile identificate să poată fi finanțate.</p>		
⇒ Analiza progresului privind depunerea	Sesiunea a fost deschis doar de 2 ori, in prima sesiune s-au depus 10 proiecte, din totalul de 11 proiecte contractate	Primăriile au depus proiecte care prevăd dotarea cu utilaje-echipamente, neexistând interes pentru alte aspecte relevante din SDL, precum turismul. Nu au fost depuse proiecte în parteneriat de către primării, acesta fiind unul din principiile leader.
⇒ Analiza progresului privind contractarea proiectelor.	Nu au existat întârzieri sau alte probleme legate de contractare. Totate proiectele depuse de GAL la AFIR au fost contractate	
⇒ Analiza progresului implementării proiectelor contractate.	Durata de implementare este mai scurtă decât în prima Strategie de Dezvoltare Locală.	Beneficiarii au întâmpinat probleme la achiziții. Sumele fiind mici, în unele cazuri nu au găsit furnizori de bunuri. Majoritatea beneficiarilor nu a respectat termenul privind depunerea primei cereri de plată. Graficul de implementare al proiectului nu a fost respectat
⇒ Lecțiile care pot fi desprinse, aplicabile		

pentru viitoarea perioadă de programare.	Valoarea maximă a proiectelor a fost mică, primăriile au mărit investițiile prin aport propriu. Pe viitor ar trebui alocate sume mai mari pentru această măsură, în limita posibilităților date de SDL.
--	---

MĂSURA M4/6B	Puncte tari	Puncte slabe
<p>Conservarea și promovarea patrimoniului cultural</p> <p>Măsura sprijină intervențiile de protejare și conservare a moștenirii culturale din teritoriu, beneficiarii eligibili fiind UAT-urile, ONG-urile și unitățile de cult care au în proprietate sau administrare clădiri de patrimoniu</p>		
<p>⇒ Analiza progresului privind depunerea propunerilor de proiecte.</p>	<p>Dupa 3 sesiuni de finantare s-au depus proiecte pentru toată suma alocată.</p> <p>Două dintre proiecte prevăd reabilitarea unor clădiri de patrimoniu neclasificate - clădiri tradiționale cu valoare arhitecturală (proiecte inovative, specific LEADER).</p> <p>Evaluarea proiectelor depuse de către doi arhitecți specializați pe reabilitarea patrimoniului construit</p>	<p>Prima sesiune a fost închisă cu 0 proiecte depuse</p> <p>Concurență mică pentru accesarea sumelor lansate pe măsură, în raport cu interesul crescut pentru această măsură, manifestat la momentul scrierii strategiei.</p> <p>Primăriile nu au fost interesate de măsura M4 – Conservarea și promovarea patrimoniului cultural, întrucât în perioada trecută mai multe dintre acestea au accesat fonduri pentru renovarea căminelor culturale, respectiv deoarece la nivel național a fost deschisă măsura 7.6 prin care se puteau accesa 500.000 euro pentru același scop.</p> <p>Neclarități privind organismul/organismele abilitate să ateste statutul de clădire de patrimoniu – Direcția de Cultură, Prefectura, Institutul Național de Patrimoniu, Consiliul Județean.</p>
<p>⇒ Analiza progresului privind contractarea proiectelor.</p>	<p>2 proiecte contractate</p>	<p>Durata de evaluare de către experții AFIR este mult mai mare decât în cazul celorlalte proiecte.</p>

	Niciun proiect depus de GAL la AFIR nu a fost respins.	
⇒ Analiza progresului implementării proiectelor contractate.	Implementarea proiectelor contractate respectă graficul de realizare a investiției.	
⇒ Lecțiile care pot fi desprinse, aplicabile pentru viitoarea perioadă de programare.	Accentuarea potențialului de dezvoltare pe care patrimoniul cultural local îl are asupra teritoriului.	

MĂSURA M5/6B	Puncte tari	Puncte slabe
<p>Investiții în infrastructura socială și integrarea minorităților locale</p> <p>Măsura are ca scop reducerea disparităților sociale între locuitorii comunității și a vulnerabilității sociale ale acestora, prin investiții într-o infrastructură cu caracter multifuncțional, care să adune la un loc servicii sociale și medicale de sprijin a categoriilor aflate în risc social, în special minoritățile locale.</p>		
⇒ Analiza progresului privind depunerea propunerilor de proiecte.	<p>Interes crescut din partea Primăriilor de a accesa această măsură.</p> <p>Proiectele depuse propun investiții inovative la nivelul teritoriului GAL, respectiv înființarea de centre medico-sociale.</p> <p>Depunerea de proiecte în parteneriat - Comunele Șeica Mica și Micăsasa au depus proiecte în parteneriat.</p>	Prima sesiune de selecție a fost prelungită (6 luni), deoarece nu s-au depus proiecte.
⇒ Analiza progresului privind contractarea proiectelor.	<p>Nu au fost probleme în legătură cu semnarea contractelor.</p> <p>Niciun proiect depus de GAL nu a fost respins de AFIR</p>	Durata de evaluare de către experții AFIR a fost mult mai mare decât în cazul celorlalte proiecte.
⇒ Analiza progresului implementării proiectelor contractate.	Nu este cazul, implemetarea proiectelor este incipientă.	

<p>⇒ Lecțiile care pot fi desprinse, aplicabile pentru viitoarea perioadă de programare.</p>	<p>Cele 3 proiecte vor depăși indicatorul stabilit de 300 de persoane.</p>
--	--

Concluzii privind măsurile destinate primăriilor (M3, M4, M5):

- Nici în prima perioadă de finanțare, nici în cea de-a doua nu au existat probleme cu proiectele depuse de către beneficiari publici;
- dintre cele 11 proiecte ale primăriilor: 2 sunt implementate cu cereri de rambursare depuse, iar 1 este finalizat cu plata efectuată;
- Singurele probleme întâmpinate de către unii beneficiari publici au fost legate de lipsa interesului furnizorilor înscrși în SEAP, suma de 40.000 euro dovedindu-se probabil a fi prea mică pentru achiziția unor utilaje;
- Cele mai multe primării au decis să utilizeze sumele disponibile pentru achiziția de utilaje (tractoare, buldoexcavatoare), chiar dacă a fost necesară completarea celor 40.000 euro cu încă 20-25.000 euro din surse proprii. Astfel, s-au alocat sume mai mari îmbunătățirii serviciilor destinate populației decât era cuprins în SDL.

MĂSURA M6/2B	Puncte tari	Puncte slabe
<p>Sprrijinirea tinerilor fermieri și a fermelor mici</p> <p>Măsura încurajează stabilirea tinerilor fermieri în teritoriul GAL prin inițierea de afaceri din domeniul agricol dar și dezvoltarea micilor ferme existente pentru a le asigura sustenabilitatea.</p>		
<p>⇒ Analiza progresului privind depunerea</p>	<p>Potențialii beneficiari și beneficiarii au preferat să depună proiect pentru la GAL, decât în cadrul PNDR, la nivel național.</p> <p>Față de prima perioadă de finanțare, în a doua potențialii beneficiari au avut o mai mare încredere în ceea ce privește finanțarea și utilitatea acesteia.</p> <p>Interes foarte mare la ultima sesiune de proiecte, sau depus 7 proiecte eligibile, selectate doar 2</p>	<p>Au avut loc 3 sesiuni de depunere a proiectelor. La primele 2 sesiuni nu s-au depus proiecte ale căror bugete să depășească suma alocată.</p> <p>Necesitatea gropilor de gunoi a fost percepută ca un punct slab. Fermele zootehnice sunt obligate să aibă o groapa de gunoi pentru animale, de mărime standard raportată la numărul de animale, deținută sau realizată prin proiect. Această cerință a cauzat</p>

		<p>mai multe probleme tehnice și a împiedicat depunerea unui număr mai mare de proiecte.</p> <p>Fonduri insuficiente alocate pe aceasta masura</p> <p>La majoritatea proiectelor depuse a fost necesara solictarea de clarificari</p>
<p>⇒ Analiza progresului privind contractarea proiectelor.</p>	<p>Nu au existat probleme în ceea ce privește contractarea; contractele s-au semnat într-un tip foarte scurt - aproximativ 1 luna de la depunerea proiectelor la OJFIR Sibiu.</p> <p>Față de PNDR, ritmul de contractare al proiectelor selectate de GAL este mult mai accelerat.</p> <p>Există unele opinii care definesc GAL-ul drept o verigă în plus în lanțul contractării/implementării proiectelor de finanțare, însă constatăm că, datorită acestei verigi, procesul este mai rapid și mai facil.</p>	-
<p>⇒ Analiza progresului implementării proiectelor contractate.</p>	<p>Monitorizarea se realizează în funcție de planul de implementare al fiecărui proiect. Această metodă personalizată s-a dovedit a fi eficientă.</p>	<p>Singurele schimbări necesare au fost schimbul tipurilor de utilaje achiziționate, în cazul câtorva proiecte.</p>
<p>⇒ Lecțiile care pot fi desprinse, aplicabile pentru viitoarea perioadă de programare.</p>	<p>Animarea în teritoriu în cazul acestei măsuri nu a fost necesară.</p> <p>Potențialii beneficiari preferă depunerea de proiecte prin GAL, față de PNDR – măsura corespondentă.</p> <p>Proiectele care oferă 100% finanțare sunt mai căutate față de cele de alt tip, chiar dacă finanțarea este mai mică.</p>	

MĂSURA M7/2A	Puncte tari	Puncte slabe

Înființare, modernizare exploatații agricole și unități de procesare		
<p>În cadrul acestei măsuri, potențialii beneficiari sunt fermele mari, care dispun de sute de hectare de teren. Singurul beneficiar al acestei măsuri este o fermă mare care își are sediul în județul Mureș. Beneficiarii acestei măsuri nu trebuiau să aibă obligatoriu sediul în teritoriul GAL, doar exploatația.</p>		
<p>⇒ Analiza progresului privind depunerea</p>	<p>La solicitarea unui potențial beneficiar, GAL a cerut mărirea bugetului, astfel proiectul s-a depus în cele din urmă pentru suma de 194.000 euro în loc de suma inițială de 50.000 euro. Mecanismul de implementare al SDL fiind flexibil această modificare a fost posibilă. Altfel, suma aloctă măsurii nu putea fi cheltuită, fiind neatractivă beneficiarilor țărâni.</p>	<p>Două sesiuni de finanțare închise fără depunere de proiecte</p> <p>Singurul proiect finanțat pe această măsură a fost depus în sesiunea a treia.</p> <p>Bugetul destinat acestei măsuri s-a dovedit a fi mult prea mic pentru a trezi interesul marilor ferme.</p>
<p>⇒ Analiza progresului privind contractarea proiectelor.</p>	<p>Nu au fost dificultăți, beneficiarul colaborând cu firmă de consultanță.</p>	
<p>⇒ Analiza progresului implementării proiectelor contractate.</p>	<p>Nu e cazul, implementarea proiectului fiind la început.</p>	
<p>⇒ Lecțiile care pot fi desprinse, aplicabile pentru viitoarea perioadă de programare.</p>	<p>Pentru ca firmele mari să fie atrase a investi în domenii aflate în sinergie cu obiectivele GAL, e nevoie de sume mai mari.</p> <p>Nu există interes crescut pentru măsurile care prevăd rată mare a cofinanțării.</p>	

MĂSURA M8/3A	Puncte tari	Puncte slabe
<p>Promovare forme asociative</p> <p>În cadrul Regulamentului European 1305/2013, Art. 15 face referire la înființarea cooperativelor agricole, iar Art. 35 la funcționarea acestora. Deși înființarea și dezvoltarea cooperativelor ar trebui să fie o activitate principală a GAL-ului, posibii parteneri nu sunt interesați. Firmele mari nu sunt interesate deloc, iar cele mici ar trebui să-și dezvolte activitatea pentru a putea face parte dintr-o cooperativă.</p>		

<p>O activitate viitoare a GAL-ului va viza animarea teritoriului în așa fel încât firmele mici care pot profita de pe urma asocierii să își lărgescă spectrul activităților sau să-și mărească producția pentru a putea face parte dintr-o cooperativă.</p>		
<p>⇒ Analiza progresului privind depunerea</p>	<p>Exista un proiect depus pentru toată valoarea alocată acestei măsuri.</p>	<p>Două sesiuni de finanțare închise fără depunere de proiecte</p> <p>Singurul proiect finanțat pe această măsură a fost depus în sesiunea a treia, cu toate că cele mai multe activități de animare s-au realizat în vederea promovării acestei măsuri.</p> <p>Fermierii au puține cunoștințe despre această măsură.</p> <p>Una dintre potențialele cooperative nu s-a arătat interesată de depunerea unui proiect.</p> <p>Nu s-a identificat niciun beneficiar din teritoriul GAL pentru a depune proiect pentru această măsură. Proiectul a fost depus de un ONG din afara teritoriului.</p>
<p>⇒ Analiza progresului privind contractarea proiectelor.</p>	<p>Proiectul eligibil, contractul urmează să fie semnat în perioada următoare.</p>	
<p>⇒ Analiza progresului implementării proiectelor contractate.</p>	<p>Proiect care se pliază pe conceptul <i>LEADER</i>, implicare mare a comunității, parteneriat și abordare de jos în sus</p>	<p>Din cauza lacunelor legislative, există posibilitatea ca activitățile să fie implementate, dar nu toate cheltuielile să fie eligibile.</p>
<p>⇒ Lecțiile care pot fi desprinse, aplicabile pentru viitoarea perioadă de programare.</p>	<p>Acesta este un proiect atipic, foarte restrictiv la nivel de AFIR, încercându-se standardizarea.</p> <p>Pe teritoriul GAL, beneficiarii sunt reticenți la ideea de cooperativă. Deși nevoia există, produsele locale nu sunt procesate, ci se vând direct.</p> <p>Demersuri mai mari din partea GAL-ului în ceea ce privește depunerea unui proiect din partea unei cooperative din propriul teritoriu.</p>	

	Informarea/identificarea altor potențiali beneficiari, la nivel național.
--	---

MĂSURA M9/3A	Puncte tari	Puncte slabe
<p>Scheme de calitate</p> <p>Măsura încurajează dezvoltarea unor produse competitive pe piața locală și regională, care să se bucure de un brand protejat care să pună teritoriul GAL pe harta produselor de calitate.</p>		
<p>⇒ Analiza progresului privind depunerea</p>	<p>Măsura M9 a fost lansată pentru prima oară în cea de-a doua perioadă de funcționare, după analize îndelungate, fiind o măsură atipică.</p> <p>Există cerere pentru accesarea măsurii în teritoriul GAL – produs identificat <i>porcul de Bazna</i>.</p>	<p>Amânarea deschiderii sesiunii de finanțare din cauza unor probleme privind eligibilitatea solicitanților.</p> <p>Există cerere locală, însă nu sunt reglementări naționale.</p> <p>Proiectele pot fi depuse doar de fermieri activi care au personalitate juridică.</p>
<p>⇒ Analiza progresului privind contractarea proiectelor.</p>	Nu e cazul	
<p>⇒ Analiza progresului implementării proiectelor contractate.</p>	Nu e cazul	
<p>⇒ Lecțiile care pot fi desprinse, aplicabile pentru viitoarea perioadă de programare.</p>	Problema cu implementarea acestei măsuri este externă GAL-ului.	

Monitorizarea acestor măsuri s-a realizat la fața locului sau telefonic. Au fost completate fișe de monitorizare, s-au efectuat vizite de monitorizare. Toate proiectele contractate au fost monitorizate. Monitorizarea presupune verificarea efectuării activității, iar, în cazul în care se constată dificultăți, trebuie oferit ajutor. În cadrul monitorizării nu se efectuează verificarea financiară, atribuită AFIR după depunerea cererii de plată. În cazul beneficiarilor publici care achiziționează utilaje, monitorizarea rezidă într-o procedură foarte simplă, întrucât nu există alte elemente de verificat în afară de existența utilajului respectiv.

6.3. Evaluarea valorii adăugate a LEADER

Ca urmare a activității din primul ciclu de programare s-a acumulat un capital de încredere, în sensul că primăriile vin spre GAL, potențialii beneficiari nu mai au îndoieli privind rambursarea fondurilor. Rezultatele s-au văzut în teritoriu, în prima perioadă fiind 58 de proiecte implementate cu succes și, ca urmare, capitalul social s-a îmbunătățit în timp. În privința rețelelor, nu există rezultate relevante, doar unele încercări în sfera cooperativelor. 2 primării (Șeica – Micăsasa) au încheiat împreună un proiect, parteneriatul fiind impus prin fișa măsurii respective – proiectele având bugete de 40.000 euro. GAL a propus să finanțeze 100.000 euro dacă se depune în parteneriat). Între cele două primării există un acord de parteneriat. Per ansamblu, în prezent nu se poate vorbi de o rețea.

Pe îndelete nu cunosc (despre LEADER), știu doar că prin el decurg submăsurile și măsurile de finanțare pe care le-am citit la GAL. Am văzut că au corespondent cu măsurile lansate pe plan național. Dacă m-am uitat la ghidurile de implementare, de pregătire pentru proiect am văzut care ar fi corespondentul. Acolo am văzut că scria despre LEADER, dar mai multe nu știu. Știu doar că, din câte am înțeles că fondurile se distribuie la nivel centralizat, după care se distribuie pe proiecte local, deci practic nu este oarecum proiectul și suma, ci o sumă într-un quantum care se atribuie unor proiecte de către GAL.

Ce pot să spun este că am avut ocazia să văd la prima sesiune... pe plan național s-a făcut o întâlnire cu un domn de la Alba Iulia, era unul din birourile care se ocupa de primirea proiectelor. A venit un domn de acolo și mie mi se părea că ceea ce indica acolo în timpul prezentărilor era cum să citim și să interpretăm stufoasele ghiduri astfel încât zonele de ambiguitate să le folosim în folosul nostru. Parcă... Știu că a fost mai demult o problemă cu condiții artificiale. Dacă vrem să scăpăm de asta, abordarea lui nu mi s-a părut deloc sănătoasă. A fost o abordare complet diferită. Una, cea a domnului de la Alba Iulia, spunea încercați să navigați ghidul acesta astfel încât ce nu se înțelege e interpretabil, dar dacă aveți noroc sunteți acceptați. Iar pe partea cealaltă (GAL) se lua punct cu punct și se spunea ce scrie aici, asta trebuie s-o faci așa, asta trebuie s-o faci în alt fel. Adică, oarecum mult mai aplicat și mult mai credibil, dacă pot să spun așa. (Interviu solicitant fonduri)

Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a capitalului social. Interacțiunea cu actorii locali arată o îmbunătățire medie. Se putea vorbi de capital social și înainte, de aceea nu se consideră că sunt dezvoltări semnificative. Percepția actorilor locali privind rezultatele SDL e aceea că sunt mai bune datorită aplicării metodei LEADER.

Un aspect inovator al GALPM, și anume intervenția arhitecților, a venit ca răspuns la lecția învățată pe parcursul primei perioade de finanțare când au fost inaugurate clădiri care nu respectau caracteristicile arhitecturale locale. Rolul arhitecților a fost acela de a oferi sprijin în lucrările de construcție/renovare/reabilitare în vederea conservării caracteristicilor arhitecturale locale, deci conservarea patrimoniului local. Menționăm că AFIR-ul nu este interesat de această parte a proiectelor. Primarii s-au supărat din cauza arhitecților care au revizuit proiectele lor, deși la scrierea strategiei au fost de acord. Beneficiarii privați au respectat instrucțiunile arhitecților, dar cei publici nu au vrut să se conformeze. Au fost vizibile schimbările planurilor de construcție înainte și după verificarea acestora de către arhitecții GAL-ului.

O altă observație este aceea că utilizarea în comun a buldoexcavatoarelor, tractoarelor nu funcționează, primăriile nu doresc să se organizeze în ADI.

Implicarea comunității și a părților interesate în luarea deciziilor. Scrierea strategiei a fost un proces participativ. Chiar dacă în comitetul director nu sunt primari (OG 26), dacă este în discuție o decizie care afectează primăriile, atunci sunt și acestea implicate în procesul decizional. Deciziile se iau prin CD sau AGA. Sunt propuneri din partea beneficiarilor (de ex. mărirea sumei disponibile pentru o măsură) care sunt luate în considerare.

Rolul GAL-ului în guvernarea pe mai multe niveluri. Multe instituții lansează invitații pentru GAL, dar GAL nu are personal disponibil pentru a putea participa la fiecare eveniment, întâlnire. De exemplu, GAL-ul este invitat la întâlniri de către Prefectură și CJ. La nivel de primării GAL-ul nu a fost implicat în procesul dezvoltării strategiilor locale. GAL-ul a fost invitat însă la întâlniri cu alte GAL-uri din Polonia și Slovacia. Delegația din Polonia a sosit prin intermediul FNGAL. În cadrul întâlnirilor la care participă și posibili beneficiari, angajații GAL prezintă posibilitățile de finanțare prin GAL. În ultimii 2 ani au participat la aproximativ 10 astfel de întâlniri.

Proiectele în parteneriat public-privat nu sunt permise de PNDR. Singura modalitate de parteneriat a fost ca primăria să ofere o clădire în care un ONG să asigure activitatea. Dar, primăriile nu au fost interesate.

Efecte ca abordare LEADER. Proiectele sunt mai durabile pentru că sunt de tip LEADER, existând o anumită uniformitate, dar și noi promotori de proiecte. Totuși, se opinează că în cadrul programului de finanțare anterior au fost proiecte interesante, acum nu. Ca element de inovare, e menționată implicarea arhitecților, iar din punctul de vedere al rentabilității se apreciază efectul de pârgie crescut.

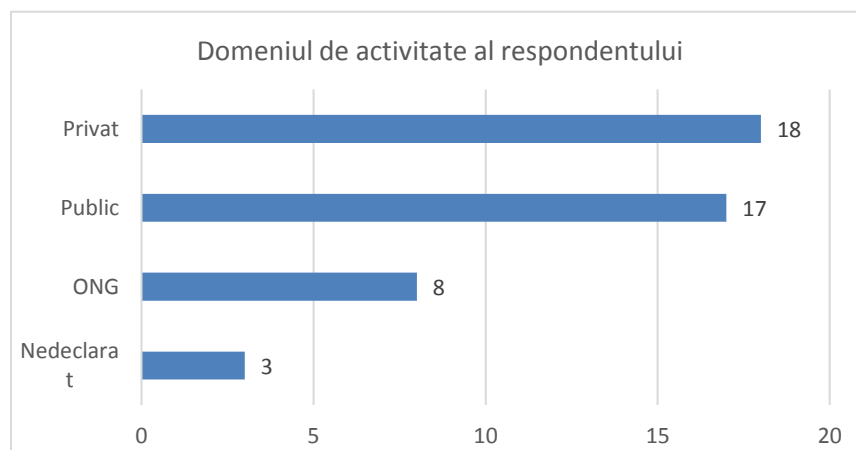
GAL-ul este considerat ca fiind mai accesibil decât PNDR-ul național. Din datele colectate reiese că acesta este mai aproape de oameni ca și distanță (la maxim 20-30 km de orice comună) dar și ca atitudine – persoanele interesate sunt ascultate și sfătuite chiar și mai multe ore – calitatea angajaților – angajați ONG-uri versus funcționari publici. Persoanele interesate au încredere să discute chiar și unele aspecte problematice cu angajații GAL. GAL-ul este căutat cu orice fel de întrebări, inclusiv care nu au

legătură cu activitatea GAL. Este văzut în teritoriu ca și "cei care dau bani europeni pentru orice", respectiv chiar dacă nu dau bani, probabil cunosc pe cineva cine să ajute. GAL-ul este apelat chiar și de persoane din străinătate (Elveția, Germania).

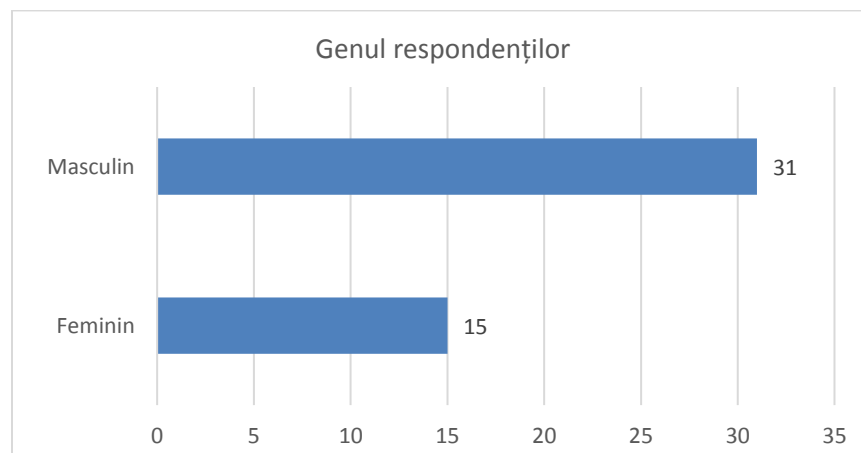
Analiza abordării LEADER. În secțiunea de mai jos este prezentată imaginea LEADER din perspective factorilor interesați, și anume beneficiari care au obținut finanțare, beneficiar care nu a obținut finanțare, respectiv membri AGA ai GAL.

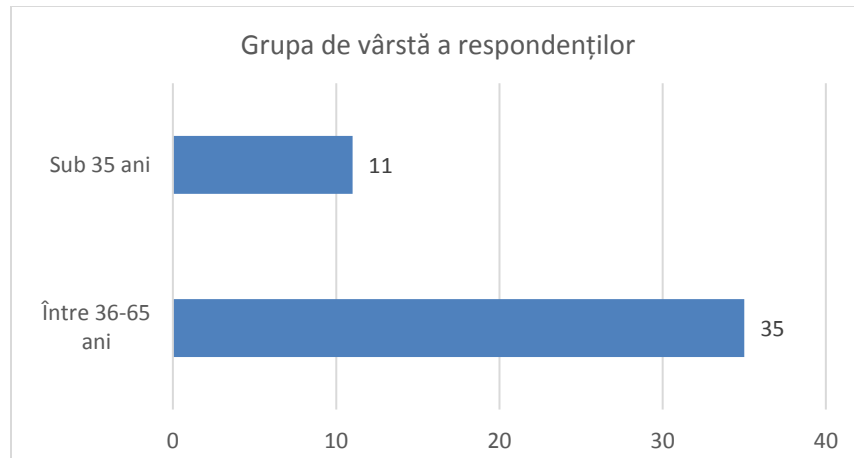
Au răspuns chestionarului un număr de 46 membri, profilul demografic fiind după cum urmează:

Din perspectiva domeniului de activitate al respondenților, 18 au fost din mediul privat, 17 din partea sectorului public, 8 membri din partea sectorului non-guvernamental, iar 3 nedeclarați.

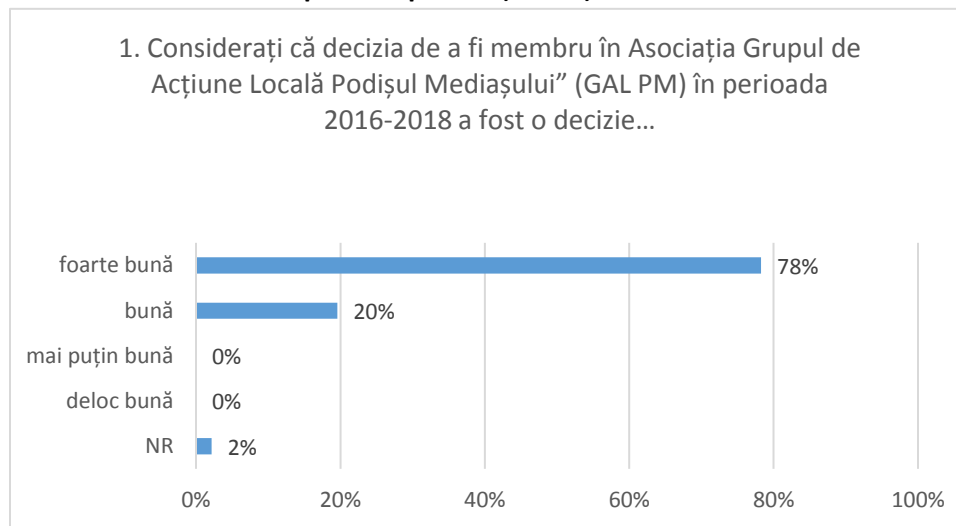

După cum se observă, cei mai mulți respondenți au fost de gen masculin, iar grupa de vârstă preponderentă a fost între 36 și 65 de ani.

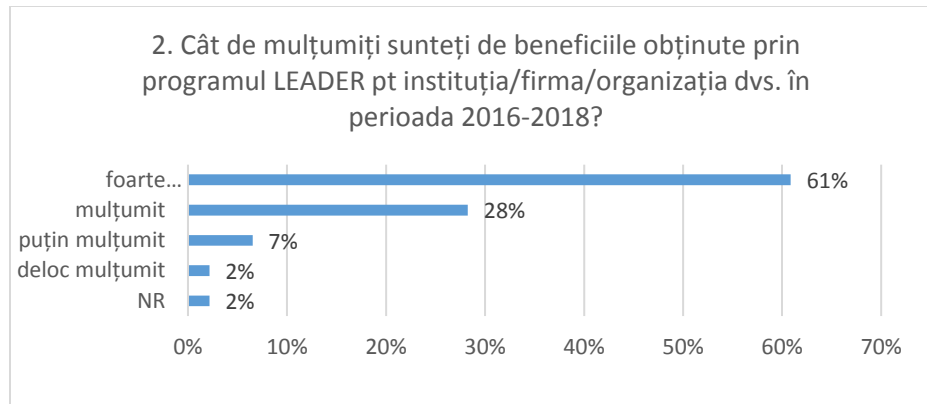

Opinia respondenților față de GAL

Nu sunt, n-am făcut parte din nici un fel de organizare de-a lor, sunt doar o persoana care a încercat să beneficieze de o sesiune de finanțare și atât. (Interviu solicitant fonduri GAL)

Gradul de satisfacție față de beneficiile obținute

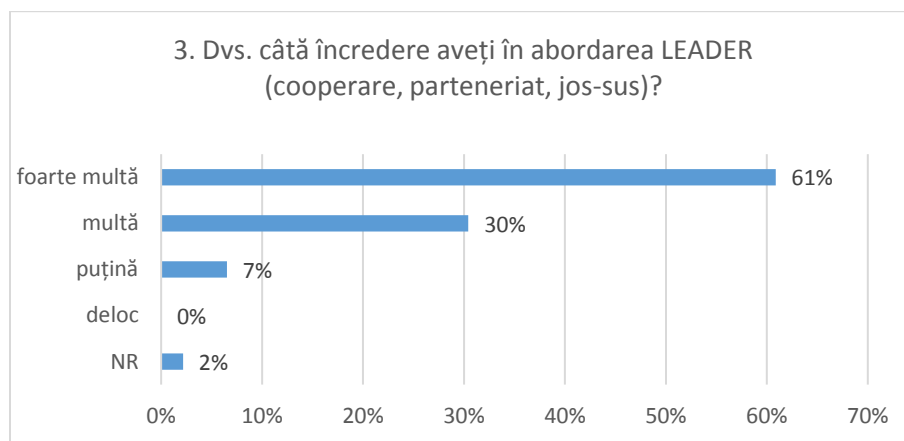
Propunându-ne să aflăm cât de mulțumiți sunt respondenții de beneficiile obținute prin programul LEADER pentru instituția/ firma/organizația pe care o reprezintă, am aflat că în proporție de 61% respondenții sunt foarte mulțumiți, iar 28% mulțumiți. 7% sunt puțin mulțumiți, iar 2% deloc mulțumiți.

Foarte mulțumit, datorită faptului că am reușit să achiziționez echipamente în valoare de 50.000 euro pentru un atelier de mobilă. (Interviu beneficiar finanțare GAL)

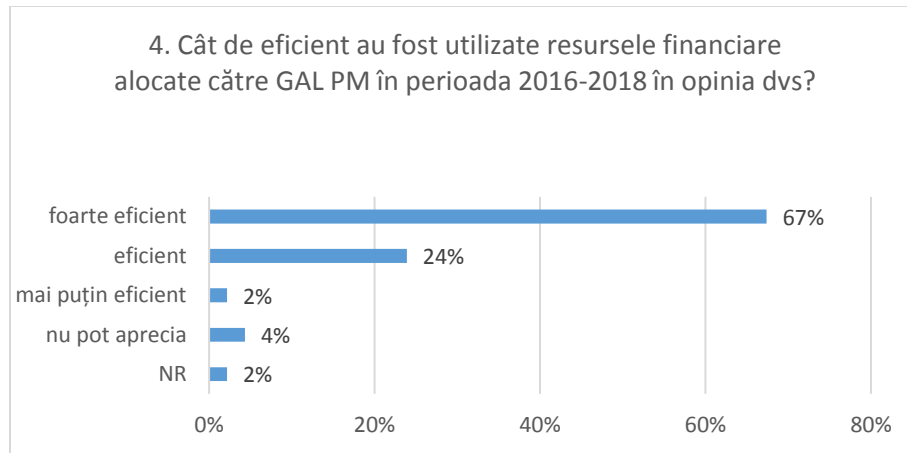
Cele mai multe persoane intervievate manifestă foarte multă încredere în abordarea LEADER, caracterizată prin cooperare, parteneriat, abordare de jos în sus.

Am încredere în programul LEADER: Da, s-a pus accent pe aceasta abordare. (Interviu beneficiar finanțare GAL)

Încrederea în abordarea LEADER

Eficiența utilizării resurselor financiare alocate de GAL PM

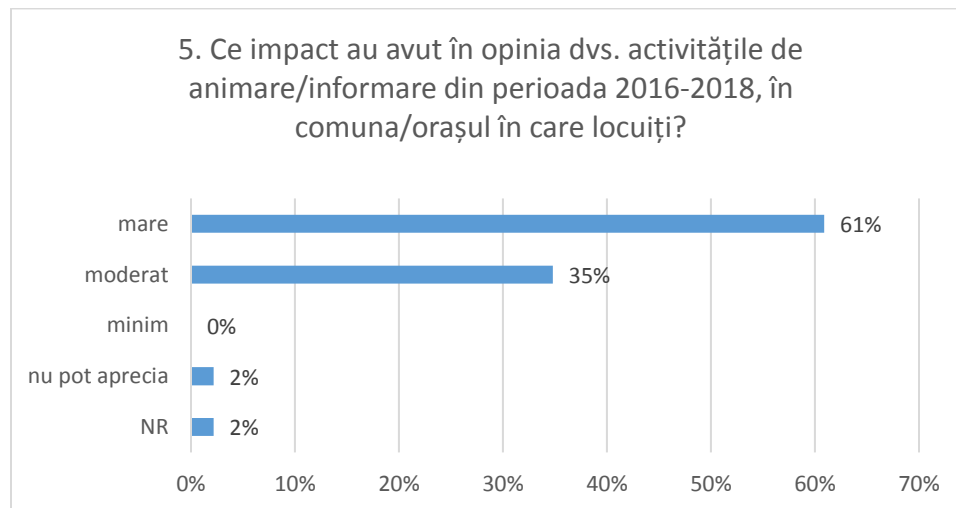

În proporție de 67%, persoanele interviewate consideră că resursele financiare au fost utilizate foarte eficient, iar 24% consideră că au fost utilizate eficient. Doar într-o mică măsură (2%) persoanele interviewate cred că au fost utilizate mai puțin eficient, în timp ce 4% nu se pot pronunța într-un sens sau altul. Unul dintre subiecți afirmă că "trebuiau să se aloce mai multe fonduri pentru activitățile nonagricole." (Interviu solicitant fonduri GAL)

Resursele financiare au fost alocate în mod eficient. Nu am fost în echipa de planificare, dar aș fi încercat să aloc cât mai multe resurse. (Solicitant finanțare GAL)

Sincer, eu am fost la prima experiență, dar mi s-a explicat în momentul în care am aplicat că pe măsura respectivă există o sumă X, care a fost împărțită... Nu putea să acopere două proiecte mari, al meu și a celui alt competitor. Proiectul respectiv a câștigat pentru că avea un avantaj prin experiența de data trecută. Și mi s-a explicat că restul de bani nu pot acoperi proiectul dar că vor fi împărțiți către alte proiecte mai mici, vor fi puși în mișcare, nu vor rămâne acolo. Chiar dacă nu au fost atribuiți proiectului pentru că nu puteam să acopere în integralitate, îl vor da la proiecte mai mici, ca să se ducă banii toți. Deci mie mi s-a părut foarte fair. Față de național unde apăreau tot felul de liste corectate și recorectate. Mie mi s-a părut foarte ambiguu citind toate rapoartele de selecție, uitându-mă la proiectele care apăreau și dispăreau de pe listă. Poate că sunt novice și nu am înțeles foarte bine cum... (Interviu cu solicitant fonduri GAL)

Impactul activităților de animare

În privința impactului activităților de animare/informare din perioada 2016-2018, subiecții au apreciat într-un procent de 61% că impactul în localitatea de domiciliu a fost mare; 35% că impactul a fost moderat, iar doar 2% nu pot aprecia, un procent similar reprezentând și rata de non-răspuns.

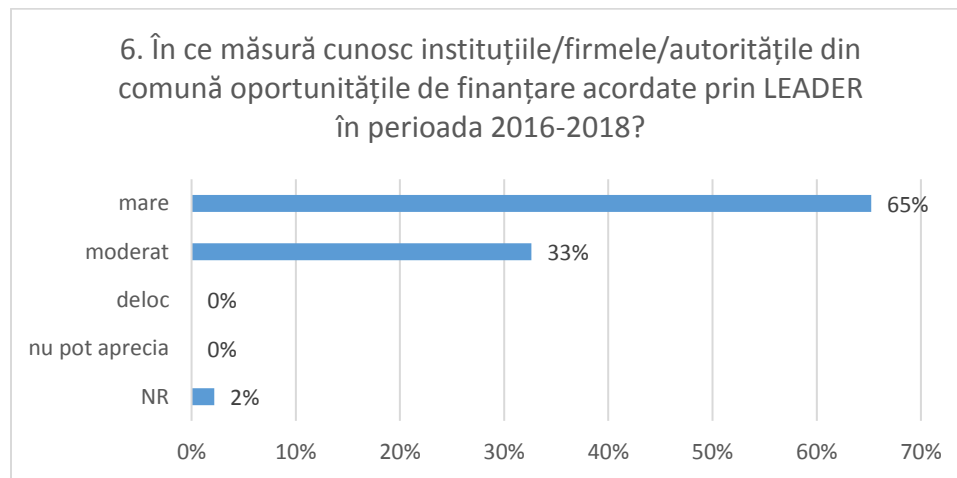
Oportunitățile de finanțare acordate de GAL se cunosc destul de bine, eu am auzit de posibilitățile de finanțare prin GAL Podișul Mediașului din Anglia, unde am locuit până în 2017.

*Nu prea este cunoscut aici la noi. Nu știu de ce. Nu am timp să mă informez așa mult.
(Interviu solicitant neselectat)*

Mi se pare foarte ok că mergi la beneficiar și vorbești pe limba lui. Mi se pare de-a dreptul crâncen să încerci să intri în contact cu cei de la național, să încerci pur și simplu să parcurgi contextele ei, absolut neprietenoasă. Este o diferență mare. Nu mă înțelegeți greșit, și la GAL am avut un hop pe care nu l-am prea înțeles... (Interviu solicitant finanțare GAL)

Mult mai rapid, mult mai deschis, cu informare, ce se întâmplă, care-i stadiul, lucru care la prima mea tentativă nu l-am văzut, cea de la național. (Interviu solicitant finanțare GAL)

Impactul activităților de animare/ informare

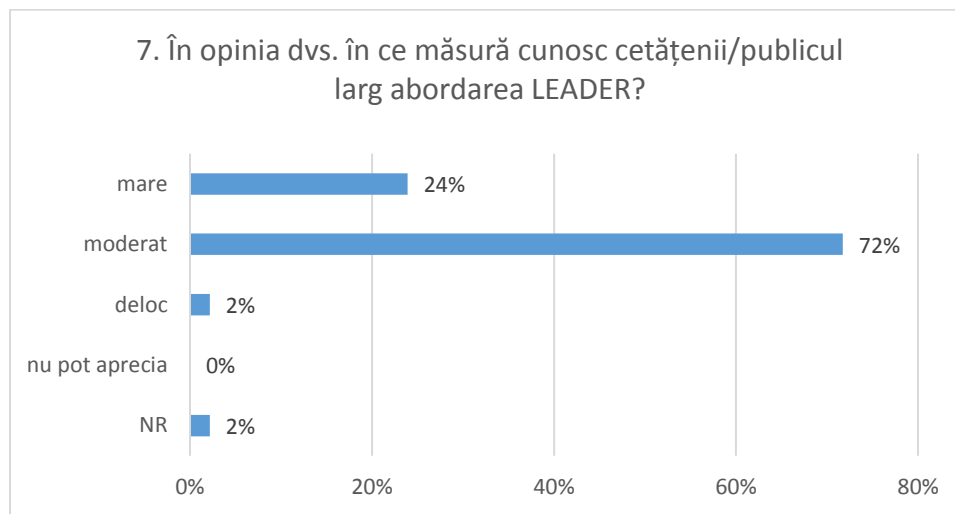
Întrebați fiind în ce măsură cunosc instituțiile/firmele/autoritățile din comună oportunitățile de finanțare acordate prin LEADER în perioada vizată de evaluare, cei mai mulți consideră că impactul a fost mare (65%), urmat de cei care apreciază impactul ca fiind moderat.

Oamenii care au inițiativă și oamenii care își doresc să facă ceva știu exact, putem să ne adresăm aici, putem să facem. Nu mi s-a părut la fel de greu, de rigid, de anevoios precum la programul de la nivel național.

Eu cred că le cunosc la nivel abstract și tocmai de aceea, știind că există o sursă de finanțare sau o oportunitate de implementare a unei idei, cred că merg la GAL și află mai multe. Dar, mai concret, pe măsuri, submăsuri, sesiuni, nu cred că sunt foarte mult (informați). Cunosc în linii mari, dacă mă gândesc la cunoscuții mei, la vecinii mei. Chestiile aplicate se discută direct cu ei. Omul vine cu ideea și ei te ajută să o creionezi, să o pui pe hârtie.

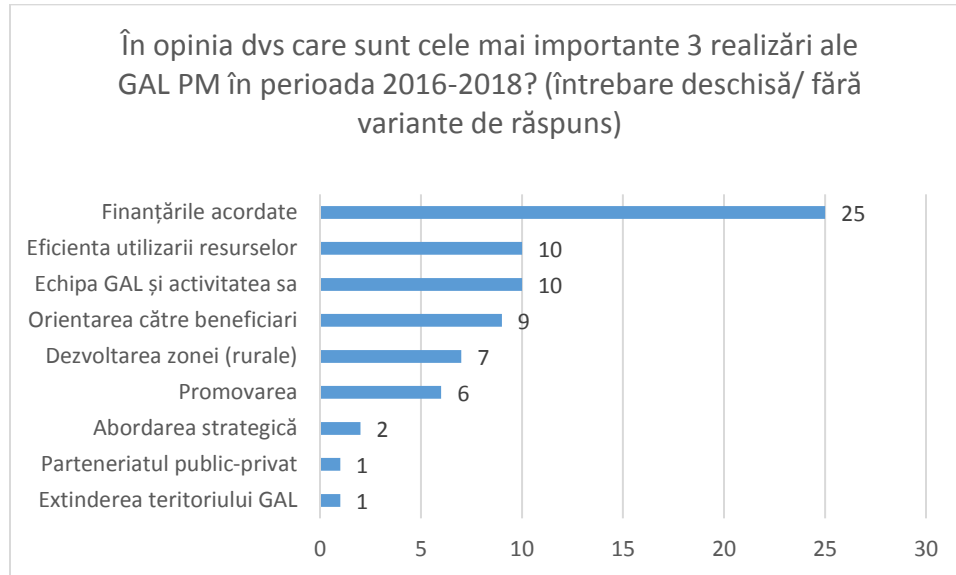
(Interviu solicitanți finanțare GAL)

Nivelul de informare despre programul LEADER

Din punctul de vedere al persoanelor chestionate, abordarea LEADER e cunoscută la un nivel moderat, doar 24% apreciind că e cunoscută într-o măsură mare. 2% consideră că cetățenii/publicul larg nu cunosc deloc abordarea LEADER.

Realizări în perioada evaluată

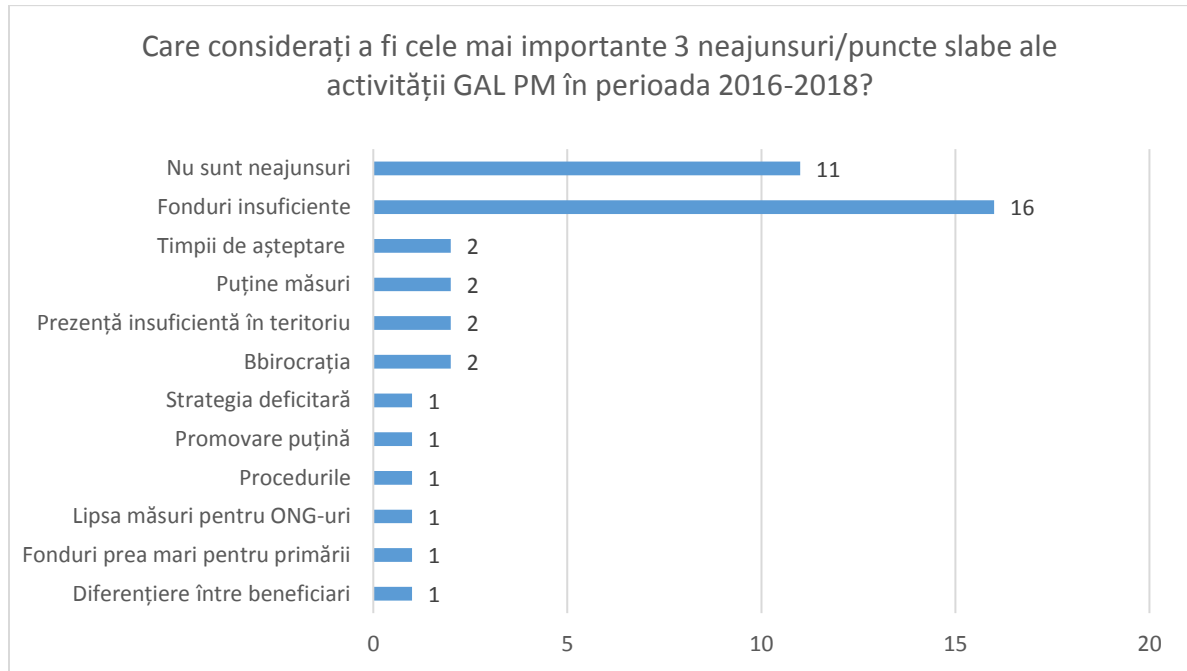
Din răspunsurile la întrebarea deschisă privind cele mai importante 3 realizări ale GAL-ului în perioada vizată, au reieșit că cele mai multe aprecieri se concentrează în jurul finanțărilor acordate, urmate de eficiența utilizării resurselor și activitatea echipei GAL.

Din perspectivă de outsider, faptul că au reușit să strângă oameni și să le ofere perspective care s-au concretizat în proiecte. Accesibilitate – faptul că au oamenii acces la genul acesta de informație. Apropierea ideii de UE de beneficiari, faptul că au comunicat întotdeauna foarte ok și probabil că urmează și în viitor dacă se mai deschide finanțare, ca oamenii să apeleze la ei. Nu știu, eu personal am s-o fac. (Interviu solicitant finanțare GAL)

Au reușit într-un timp foarte scurt să consume toate fondurile disponibile. (Interviu solicitant finanțare GAL)

În ceea ce privește neajunsurile activității GAL-ului, cele mai multe răspunsuri fac referire la fonduri insuficiente sau faptul că finanțarea acordată este prea mică. Alții apreciază că nu sunt puncte slabe, alte câteva răspunsuri amintind timpii de așteptare, puținele măsuri, insuficiența prezenței în teritoriu, birocrăția.

Puncte slabe ale activității GAL PM

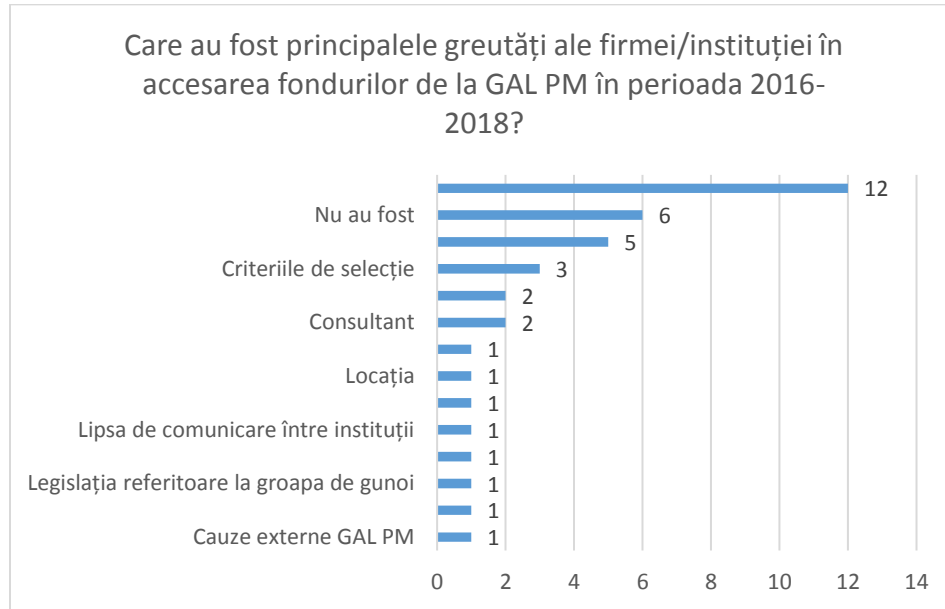

Asta se poate discuta din mai multe perspective. GAL poate face ce ține de ei. Nu pot opera prea bine, în sensul că dacă nu există fonduri, nici ei nu pot oferi oportunități. ... Ideea e că trebuie să fie super flexibili și rapizi ca atunci când apare o directivă nouă și trebuie să se acomodeze. Acesta mi se pare riscul cel mai mare sau cea mai mare neplăcere. (Solicitant finanțare GAL)

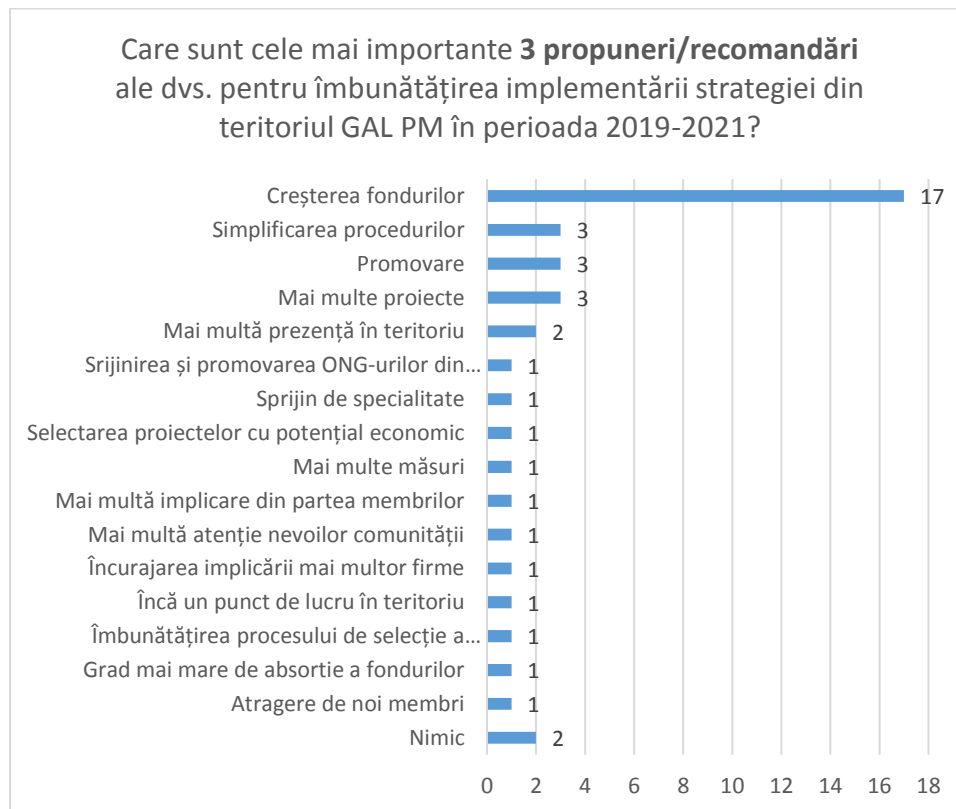
Fonduri insuficiente pentru nevoile din teritoriu. (...) Valoarea maximă a unui proiect este prea mica. (Solicitanți finanțare GAL)

Principalele greutăți menționate în ceea ce privește accesarea fondurilor gestionate de GAL Podișul Mediașului sunt birocrăția, criteriile de selecție, neîncrederea, consultantul. În mod singular au fost menționate achizițiile, lipsa experienței, locația, lipsa de comunicare între instituții, lipsa aportului propriu, legislația referitoare la groapa de gunoi, fonduri insuficiente sau cauze externe GAL-ului.

Principalele greutăți în accesarea fondurilor

Propuneri/ recomandări ale de îmbunătățire a implementării SDL

După cum se poate remarca în graficul de mai sus, principalele propuneri/ recomandări pentru îmbunătățirea implementării strategiei din teritoriul GAL PM în perioada 2019-2021 vizează creșterea fondurilor, urmată într-o mai mică măsură de simplificarea procedurilor, promovarea și creșterea numărului de proiecte. Diversificarea și sprijinirea în mai multe domenii se consideră că ar stimula noile afaceri în zonă.

Adică ei au toate procedurile și planurile bine puse la punct și apare un astfel de factor perturbator pe care trebuie să-l implementeze, asta mi se pare cel mai neplăcut lucru în interacțiunea cu orice GAL. Trebuie să se adapteze și să implementeze astfel încât și beneficiarul să se poată adapta. Este un risc pentru că lucrurile au fost tergiversate din exterior, zic de cerințele astea care din punctul meu de vedere nu au avut prea mult sens sau nu au contribuit cu prea mult. (Solicitant finanțare GAL)

7. CONCLUZII, RECOMANDĂRI ȘI LECȚII ÎNVĂȚATE

În perioada evaluată au fost efectuate următoarele modificări ale strategiei:

- În ianuarie 2018 s-a mărit suma pentru M7/2B, de la 50.000 euro la 194.000 euro;
- În septembrie 2018 s-au adunat sumele rămase necheltuite și s-au realocat după cum urmează:
 - de la M1 s-au transferat 50.000 euro la M2;
 - s-au cumulat sumele rămase necheltuite de pe M5, M6, M7, M8 în total 18.000 euro și s-au realocat pentru M3, unde mai erau 10.000 euro, astfel devenind disponibili 28.000 euro în total.

7.1. Logica intervenției Strategiei de Dezvoltare Locală

Nevoile socio-economice ale teritoriului sunt valabile la data evaluării, explicându-se astfel și numărul mare de proiecte depuse pe măsurile lansate. Nevoile în sine au fost bine identificate, doar intensitatea finanțării a necesitat modificări. Au fost făcute aceste revizuirii pentru a ține cont de dinamica nevoilor apărute ulterior.

Măsura care nu a fost lansată încă este afectată de blocaje procedurale, dar și pentru aceasta s-a menținut interesul potențialilor beneficiari.

În privința numărului de măsuri revizuite în SDL, menționăm realocări bugetare, și revizuirea unei activități eligibile în cazul M3. Aceasta se referă la o nevoie neidentificată în momentul scrierii SDL, și anume dotarea instituțiilor publice. Au fost prevăzute reabilitarea și renovarea, iar acum s-a introdus și dotarea.

7.2. Coerența logicii de intervenției care stă la baza SDL

Strategia și-a propus și a realizat un sprijin echilibrat între susținerea domeniului privat și cel public. De asemenea, și-a propus măsuri sinergice de creare a locurilor de muncă, deziderat transpus în practică. Pe de altă parte, strategia a sprijinit atât micii producători, cât și cei medii și mari.

În strategie s-a pus accent pe valorificarea resurselor locale existente – pe domeniile turismului, promovarea identității locale, produselor locale. Aceste intervenții sunt în curs de realizare.

Revizuirile de strategie au constat în modificări minore. Pe baza analizei proiectelor depuse, constatăm că indicatorii de rezultat vor fi depășiți – atât la număr de exploatații agricole sprijinite, cât și la numărul locurilor de muncă create.

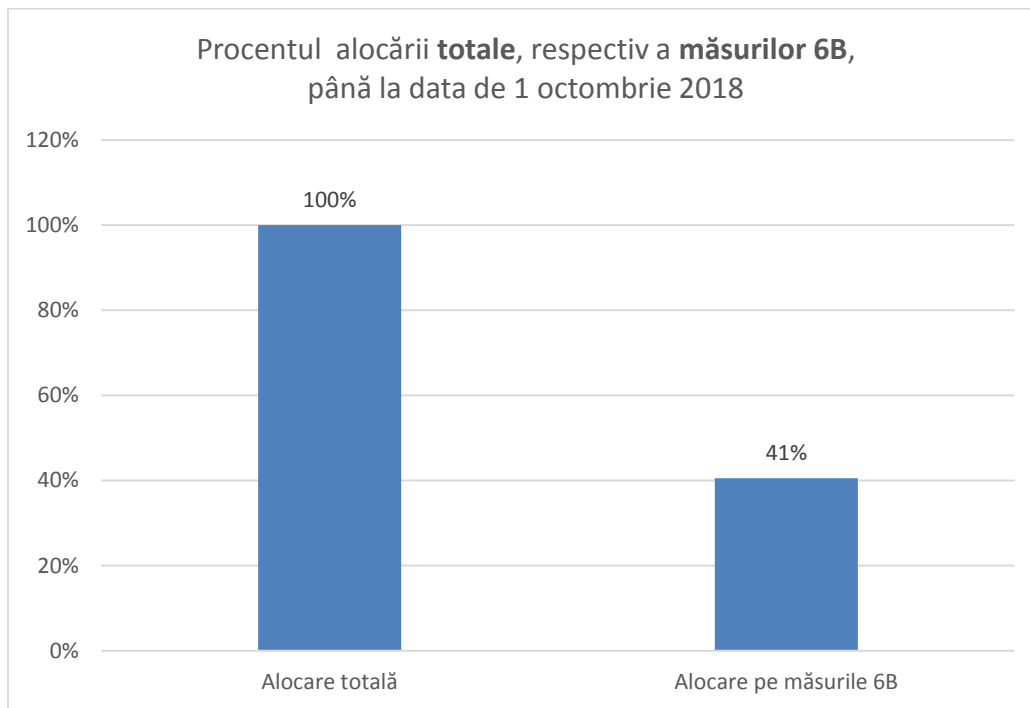
7.3. Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie

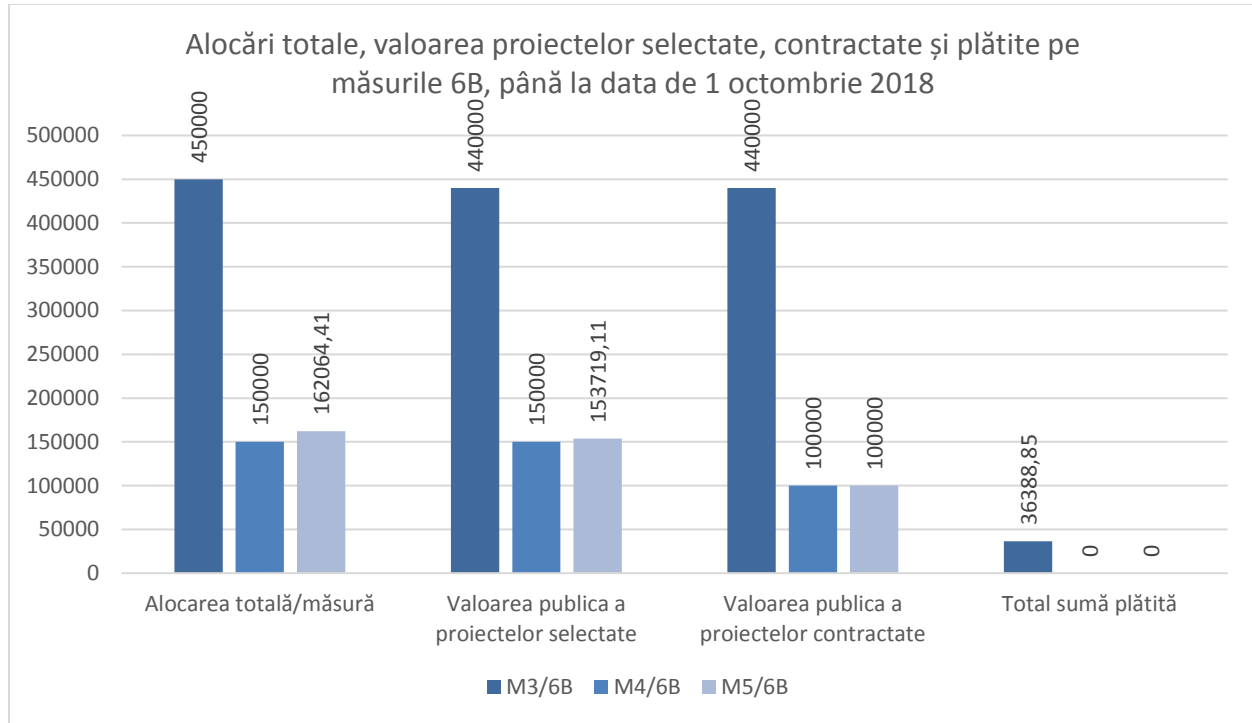
Cu toate că au trecut doar 2 ani de la începerea implementării strategiei, 8 din cele 9 măsuri au fost lansate. Până la data evaluării intermediare au fost selectate proiecte în valoare de 1,817,280 euro, ceea ce reprezintă 96% din valoarea totală alocată strategiei. Au fost avizate și contractate de către AFIR 32 de proiecte, ceea ce însumează 85% din valoarea totală alocată strategiei. Toate proiectele depuse de GAL la AFIR au fost selectate pentru finanțare, nu a existat niciun proiect respins la nivelul AFIR. Prin investițiile agricole și non agricole, s-a depășit numărul de locuri de muncă asumat prin SDL.

Pe baza acestor statistici, putem afirma că există o probabilitate foarte mare ca obiectivele strategiei să fie atinse până la expirarea termenului de implementare a strategiei.

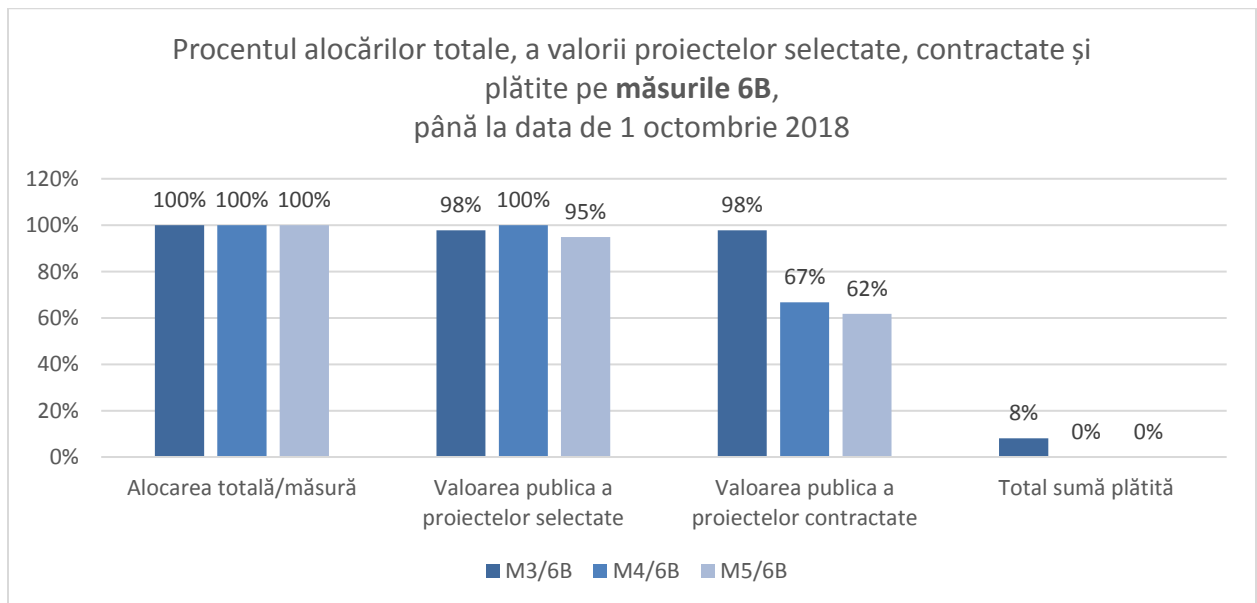
7.4. Contribuția SDL la aria de intervenție 6B

15 primării au depus proiecte pentru crearea sau extinderea serviciilor de bază destinate populației, promovarea patrimoniului cultural și infrastructura socială. Aceste proiecte au ca beneficiari aproximativ 68% din populația teritoriului, adică aproximativ 30.000 locuitori.

Exprimat în procente absolute, tabelul de mai jos arată că 98% din fondurile alocate ariei de intervenție 6B corespund unor proiecte selectate de GAL ca fiind eligibile pentru finanțare, 75% din fondurile alocate acestei intervenții au fost deja contractate iar 8% din valoare decontata.

7.5. Factori de succes și de insucces

FACTORI DE SUCCES	FACTORI DE INSUCES
FACTORI INTERNI	
<p>La nivelul GAL-ului, potențialii beneficiari cunosc programul LEADER și au încredere în el. Dacă în ciclul anterior de programare erau necesare 3-4 lansări până la depunerea proiectelor, în acest ciclu de programare beneficiarii au venit la primele lansări.</p> <p>O altă dovadă a succesul programului pe plan intern este încrederea potențialilor beneficiari în program. Dacă în ciclul anterior de programare întrebarea generală era „Sigur vom primi bani? ”, această întrebare s-a transformat în „Când putem estima primirea banilor?”</p>	<p>Unii beneficiari lasă pe ultimul moment depunerea proiectelor, motiv pentru care unele măsuri au trebuit relansate.</p>
FACTORI EXTERNI	
<p>Majoritatea beneficiarilor lucrează cu consultanți, ceea ce ajută la dezvoltarea unor proiecte mature și bine elaborate.</p> <p>Partenerii de la nivel județean – Consiliu Județean, OJ – privesc GAL Podișul Mediașului ca un partener de discuție. GAL este implicat în decizii care privesc dezvoltarea rurală a județului</p> <p>Potențialii beneficiari, sau persoane fizice sau juridice care vor să inițieze investiții în teritoriu apelează la echipa GAL , chiar dacă nu se referă la fonduri LEADER. Echipa GAL și-a creat o imagine pozitivă și un renume. Acest fapt duce la dezvoltarea coroborată a teritoriului cu alte inițiative.</p>	<p>Fondurile alocate teritoriului sunt insuficiente pentru a produce o schimbare/dezvoltare consistentă pentru teritoriu. Fondurile sunt stabilite prin date despre teritoriu și populație, unde GAL nu poate interveni.</p> <p>Nerealizarea unor acorduri inter-ministeriale (de exemplu cel referitor la avizele pentru monumentele locale) a dus la întârzierea lansării unor măsuri (de exemplu, cel destinat patrimoniului local).</p>

7.6 Concluzii sintetizate

Lecțiile învățate sunt listate în secțiunea dedicată măsurilor.

Pentru că există un capital de încredere foarte mare în GAL Podișul Mediașului, se recomandă dezvoltarea unor servicii de informare și consultanță și pe alte tipuri de proiecte. Acest demers va

contribui la sustenabilitatea organizațională pe termen lung pe de o parte și creșterea accesului potențialilor beneficiari și la alte tipuri de finanțări pentru dezvoltarea teritoriului.

Pentru că echipa operațională se bucură de încrederea factorilor interesați din teritoriu, se recomandă accesarea de fonduri europene pe alte programe operaționale.

I. Logica intervenției Strategiei de Dezvoltare Locală			
1. În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?	Puțin relevantă	Relevantă	Foarte relevantă
2. Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?	Puțin coerentă	Coerentă	Foarte coerentă
II. Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie			
3. În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării?	În mică măsură	În măsură medie	În mare măsură
Probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării:	Redusă	Medie	Ridicată
III. Valoarea adăugată datorată metodei LEADER			
4. Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER ? (dezvoltarea capitalului social local, rezultatele obținute prin implementarea strategiei, îmbunătățirea guvernancei locale)			
Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a capitalului social datorită aplicării metodei LEADER	Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare
Percepția actorilor locali privind rezultate ale SDL mai bune datorită aplicării metodei LEADER	Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare
Percepția actorilor locali privind gradul de îmbunătățire a guvernancei la nivel local datorită aplicării metodei LEADER	Nu am remarcat o îmbunătățire	Îmbunătățire medie	Îmbunătățire mare
V. Contribuția SDL la aria de intervenție 6B			
7. În ce măsură a sprijinit SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?	În mică măsură	În măsură medie	În mare măsură

8. ANEXE

8.1 Anexa 1: Chestionar

Chestionarul de față este parte din evaluarea intermediară a „Strategiei de Dezvoltare Locală 2016-2020 a Asociației Grupul de Acțiune Locală Podișul Mediașului”. Chestionarul este destinat membrilor asociației.

Vă rugăm să răspundeți întrebărilor de mai jos, încercuind varianta de răspuns care vi se potrivește sau completând spațiile punctate, după caz.

1. Considerați că decizia de a fi membru în Asociația Grupul de Acțiune Locală Podișul Mediașului” (GAL PM) în perioada 2016-2018 a fost o decizie...

1. Foarte bună 2. Bună 3. Mai puțin bună 4. Deloc bună

2. Cât de mulțumiți sunteți de beneficiile obținute prin programul LEADER pentru instituția/firma/organizația dvs. în perioada 2016-2018?

1. Foarte mulțumit 2. Mulțumit 3. Puțin mulțumit 4. Deloc mulțumit

3. Dvs. câtă încredere aveți în abordarea LEADER (cooperare, parteneriat, jos-sus)?

1. Foarte multă 2. Multă 3. Puțină 4. Deloc

4. Cât de eficient au fost utilizate resursele financiare alocate către GAL PM în perioada 2016-2018 în opinia dvs.?

1. Foarte eficient 2. Eficient 3. Mai puțin eficient 4. Nu pot aprecia

5. Ce impact au avut în opinia dvs. activitățile de animare/informare din anii 2016-2018 în comuna/orașul în care locuiți?

1. Mare 2. Moderat 3. Minim 4. Nu pot aprecia

6. În ce măsură cunosc instituțiile/firmele/autoritățile din comună oportunitățile de finanțare acordate prin LEADER în perioada 2016-2018?

1. Mare 2. Moderat 3. Deloc 4. Nu pot aprecia

7. În opinia dvs. în ce măsură cunosc cetățenii/publicul larg abordarea LEADER?

1. Mare 2. Moderat 3. Deloc 4. Nu pot aprecia

8. În opinia dvs. care sunt cele mai importante 3 realizări ale GAL PM în perioada 2016-2018?

.....

.....

.....

9. Care considerați a fi cele mai importante 3 neajunsuri/puncte slabe ale activității GAL PM în perioada 2016-2018?

.....

.....

10. Care au fost principalele greutăți ale firmei/instituției în accesarea fondurilor de la GAL PM în perioada 2016-2018?

.....

.....

11. Care sunt cele mai importante 3 propuneri/recomandări ale dvs. pentru îmbunătățirea implementării strategiei din teritoriul GAL PM în perioada 2019-2021?

.....

.....

Localitate Instituția/firma.....

Date demografice:

Sex 1. Masculin 2. Feminin **Vârsta** 1. Sub 35 2. Între 36-65 3. 66 și peste

8.2. Anexa 2: Ghid de interviu

Interviul de față este parte din evaluarea intermediară a "Strategiei de Dezvoltare Locală 2016-2020 a Asociației Grupul de Acțiune Locală Podișul Mediașului" și se aplică în rândul celor care au depus sau au dorit să depună proiecte spre finanțare către GAL PM.

Întrebările nu au răspunsuri corecte sau greșite, dorim să aflăm părerea dvs. ca să putem continua ceea ce am făcut bine și să corectăm eventualele neajunsuri.

Întrebările se referă la perioada dintre anii 2016-2018.

1. MEMBRU

Sunteți membru în Asociația Grupul de Acțiune Locală Podișul Mediașului" (GAL PM)?

Dacă da, de când?

Dacă nu, care a fost motivul pentru care nu ați aderat?

2. BENEFICII

Cât de mulțumiți sunteți de beneficiile obținute prin programul LEADER pentru instituția/ firma/organizația dvs. în perioada 2016-2018?

Argumentați

Faptul că sunteți/nu sunteți a influențat beneficiile?

3. VALOARE ADAUGATA LEADER

Dvs. câtă încredere aveți în abordarea LEADER (principiul de cooperare, parteneriat, abordare de jos în sus, etc.)?

Din câte știți, în perioada 2016-2018 s-a pus accent pe această abordare în cadrul întâlnirilor/ evenimentelor?

9. EFICIENȚĂ

În opinia dvs. cât de eficient au fost utilizate resursele financiare alocate către GAL PM în perioada 2016-2018?

Argumentați.

Ce ați fi făcut altfel dacă ați fi fost în echipa de planificare/implementare a strategiei ?

10. IMAGINE SI INFORMARE

În opinia dvs. cum este văzut GAL-ul în teritoriu?

Dacă ar fi să spuneți într-o propoziție ce înseamnă GAL PM pentru teritoriu, cum ar suna acea propoziție?

Care este percepția firmelor/instituțiilor/populației/publicului larg despre GAL?
Ați sesizat vreo diferență de abordare în perioada 2008-2014 față de 2016-2018?
Ce impact au avut în opinia dvs. activitățile de animare/informare din anii 2016-2018 în comuna/orașul în care locuiți?
Dvs. cum ați defini rolul GAL în teritoriul dvs.?
În ce măsură cunosc instituțiile/firmele/autoritățile din comună oportunitățile de finanțare acordate prin LEADER în perioada 2016-2018? Argumentați.

11. FINANȚARE

Dvs. sau firma/instituția pe care o reprezentați a aplicat pentru fonduri la GAL PM?
De unde v-ați informat despre oportunitățile de finanțare/ măsuri/ tip proiecte finanțate?

Dacă ați accesat fonduri:

Care au fost principalele greutățile ale firmei/instituției în accesarea fondurilor de la GAL PM în perioada 2016-2018?

Care a fost cel mai mare sprijin primit din partea GAL PM în accesare fondurilor?

Dacă nu ați accesat fonduri:

Care au fost principalele greutățile ale firmei/instituției în încercarea de a accesa fonduri de la GAL PM în perioada 2016-2018?

Ce anume v-ar fi ajutat să obțineți finanțare din partea GAL PM în perioada 2016-2018?

Considerați că fondurile au fost destinate către rezolvarea unor probleme reale și necesare în teritoriu? Dacă ar fi stat în puterea dvs., cum ați fi alocat finanțarea disponibilă?

12. PUNCTE TARI/PUNCTE SLABE/ RECOMANDĂRI

În opinia dvs. care sunt cele mai importante 3 realizări ale GAL PM în perioada 2016-2018?

Care considerați a fi cele mai importante 3 neajunsuri/puncte slabe ale activității GAL PM în perioada 2016-2018?

Care sunt cele mai importante 3 propuneri/recomandări ale dvs. pentru îmbunătățirea implementării strategiei din teritoriul GAL PM în perioada 2019-2021?

13. DIVERSE

Gândindu-vă GAL PM și strategia implementată în perioada 2016-2018, ați mai dori să ne spuneți ceva în afară de subiectele abordate?

Noi am pus multe întrebări în acest interviu. Care sunt întrebările pe care le-ați adresa dvs. membrilor GAL sau echipei de implementare a GAL PM?

14. Date demografice:

Localitate

Instituția/firma.....

Sex 1. Masculin 2. Feminin

Vârsta 1. Sub 35 2. Între 36-65 3. 66 și peste

Vă mulțumim!

8.3. Anexa 3: Teme și întrebări de evaluare pentru echipa de implementare

I. Logica intervenției Strategiei de Dezvoltare Locală

1. În ce măsură logica de intervenție a strategiei de dezvoltare locală este încă relevantă față de nevoile socio-economice și potențialul de dezvoltare ale teritoriului?

CRITERII DE EVALUARE:

- Nevoile de la momentul elaborării SDL până în prezent au rămas la fel, s-au modificat
- Măsurile din cadrul SDL au fost revizuite, în caz de necesitate, pentru a ține cont de dinamica acestor nevoi

INDICATORI:

- Numărul de nevoi/măsuri din cadrul SDL revizuite

2. Au fost schimbări majore la nivel național/regional/local/ mondial de la data elaborării SDL 2014-2020?

3. Cât de coerentă este logica intervenției care stă la baza strategiei de dezvoltare locală?

CRITERII DE EVALUARE:

- Sunt activitățile (măsuri, proceduri, activități de sprijin) prevăzute în cadrul SDL și resursele alocate acestora suficiente pentru a genera realizările și rezultatele așteptate (indicatorii prevăzuți în strategie)?
- Sunt definiți indicatori de realizare adecvați pentru a oferi o imagine clară asupra realizărilor obținute (specifci, măsurabili, fezabili, relevanți și suficienți)?
- Sunt rezultatele așteptate clar definite?

II. Contribuția operațiunilor realizate la atingerea obiectivelor prevăzute de strategie

4. În ce măsură au fost atinse obiectivele strategiei sau care este probabilitatea atingerii acestor obiective în viitor, având în vedere progresul înregistrat până la data evaluării?

III. Valoarea adăugată datorată metodei LEADER

5. Ce beneficii au fost obținute datorită metodei LEADER ? (dezvoltarea capitalului social local, rezultatele obținute prin implementarea strategiei, îmbunătățirea guvernancei locale)

CRITERII DE EVALUARE:

- Capitalul social s-a îmbunătățit (spre exemplu învățarea colectivă, schimbarea mentalităților, creșterea colaborării și încrederii reciproce și față de GAL, identificarea unor subiecte de interes comun, dezvoltarea de competențe și capacități, dezvoltarea unor rețele etc.);
- Guvernanța locală s-a îmbunătățită la nivel local (spre exemplu îmbunătățirea gestionării funcțiilor administrative pe plan local, implicare sporită a comunității și factorilor interesați în luarea deciziilor, creșterea rolului GAL în guvernanța pe diferite niveluri, creșterea capacității de a gestiona fonduri publice-private etc.);
- Rezultatele implementării SDL-urilor (ex. crearea de locuri de muncă, realizarea unor produse inovatoare, infrastructură de bază, etc.) au generat îmbunătățirea calității vieții în teritoriul vizat de strategie.

IV. Factorii de succes și de insucces

6. Care sunt factorii interni și externi care au influențat sau influențează (pozitiv sau negativ) implementarea strategiei și rezultatele obținute? Ce măsuri au fost adoptate până la data evaluării și cu ce efecte? Ce măsuri sunt încă necesare?

V. Contribuția SDL la aria de intervenție 6B

7. În ce măsură a sprijinit SDL dezvoltarea locală în zonele rurale?

CRITERII DE EVALUARE:

- Serviciile și infrastructurile locale în zonele rurale au fost îmbunătățite;
- Accesul la serviciile și la infrastructurile locale în zonele rurale a crescut;

- Strategiile de dezvoltare locală au determinat crearea de oportunități de ocupare a forței de muncă.

INDICATORI:

- Procentajul populației rurale vizate de strategiile de dezvoltare locală;
- Procentajul populației rurale care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite;
- Locuri de muncă create în cadrul proiectelor sprijinite (LEADER).

INFORMAȚII SUPPLEMENTARE:

- Număr de proiecte/inițiative susținute prin SDL.